

Szerkesztőség

Arad, Acsév-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinánd 4/22
(Józsei főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 1080 Lej
Fél évre ... 540 Lej
Negyed évre ... 270 Lej
Havonta ... 90 Lej

Működés költség szerinti

Egész évre ... 1080 Lej
Fél évre ... 540 Lej
Negyed évre ... 270 Lej
Havonta ... 90 Lej

Bucurestiben 50 banival több

A Magyar Párt demokráciája.

Írta: Dr. Nagy Sándor.

Az aradi magyar tagozat kiküldött bizottsága ma tárgyalta le az Országos Magyar Párt szervezeti szabályzatát, ezt a kitünő és demokratikus szellemű munkát, mely hivatva van pártunk élet-rendjét megállapítani. Ezen alkalommal magyar testvéreim lelkébe szeretném plántálni a gondolatot, hogy faji fenmaradásunk alapfeltétele az összetartás, mert enélkül jövőnknek csak két eshetősége áll előttünk: vagy tért hódít idők folyamán az asszimiláció, ha az államhatalomnak ez a politikája, vagy töredékek gyanánt idegen pártok és érdekek javára ide-oda dobva megszűnünk ható és számbaveendő tényező lenni. Ily kétségbeesítő perspektíva mellett kell-e még buzdítni, ismételni az elcsépelet közhelyet, hogy egységben az erő, avagy felidézni emlékezetét annak a haldokló, de soha el nem muló apának, aki az összekötött és elbontott rózse-kötegen mutatta meg fiainak az összetartás üdvös és a széthúzás megsemmisítő következményeit?

Ismerem a kisebbségi küzdelmek történetét, de mondhatom, soha és sehol nem láttunk olyan jelenségeket, mint a mi kisebbségi életünkben. Ne menjünk messzire, gondoljunk csak a román nemzetiségi pártra a régi Magyarországon. Különböző világnézletű és foglalkozású politikusokból állott, a nép egyes osztályainak természetesen külön érdekeik voltak, de a párt kifelé mindig egységesen lépett fel és soha elő nem fordult, — eltekintve szórványos és jelentéktelen renegációtól, melyet megvetéssel és bojkottal sujtottak, — hogy a párt egysége ellen izgattak volna. Pedig az ő nemzetiségük sok száz évre tekinthet vissza és talán nem is lett volna reájuk végzetes egy-egy disszidencia.

A magyar kisebbség élete Romániában a legnehézy éves. Lelkesedéssel és egyhangúsággal választottuk meg Gyergyóban vezető-ségünket kiváló, önzetlen férfiakból és ime unos-untalan halljuk egyesek részéről a legalaptalanabb bírálatokat, amelyekkel guny tárgyává akarják őket tenni és működésüket épen ott megbénítani, ahol erővel és tekintéllyel kell fellépniük. Gróf ül az elnöki székben? — a pártban mágnás-uralom van. Nincs ezreléig pontosan kiszámítva a zsidók jelenléte a vezetőségben? — a párt antiszeinita. Birtokosokat is jelöltek képviselőnek? — a párt reakciós. Sőt ezeknek még valamicske földet is meghagyott az agrár-reform? — A párt feudális. Önállóan mentünk a választásokba? — a párt tehetetlen. Nem szövetkeztünk a liberálisokkal? — a párt lázadó. Nincs sem kereskedő, sem iparos az elnöki tanácsban? — a párt anti-demokrata.

Ez az „anti-demokrácia“ a leggyakrabban hangoztatott vád és az emberre már a „refrain joyeux“ benyomását teszi, amin a kabaróban nevetni szoktak. A magyarizatot ott találok, hogy semmivel sem élnek úgy vissza, mint a „demokrácia“ jelszavával, amellyel a legkönnyebb olcsó hatásokat kiváltani. A valóság pedig az, hogy a világon nincsen demokratikusabb testület a Magyar Pártnál, melynek mindenki tagja, aki magát magyarinak vallja, akár herceg, akár pór. Hogy elnökünket gróf Bethlennek hívják, — hát olvassátok el e nevezetes család történetét és viselt dolgait és látni fogjátok, hogy a Bethle-

nek mindig liberálisok és demokraták voltak, továbbá azért, mert valaki grófnak született, még joga van nemzetének közéletében részt venni — legalább én úgy gondolom. (Az ellenzők, hogy a demokráciát megmentsék, egy másik gróft akarnak!) Az anti-demokrácia bizonyítékául a kereskedőket és iparosokat hozzák fel, azt állítván, hogy a párt ezek érdekeit nem képviseli kellően, ami ugyan nem igaz, mert a párt mindenkiért minden lehetőséget megpróbált, de eme koncepció szerint a párt azonnal demokratává alakulna át, ha egy kereskedőt vagy iparost beválasztanának az Elnöki Tanácsba. Soha a demokrácia ilyen frivol és komikus értelmezésével nem találkozom.

De mit is akarnak tulajdonképpen a folytonos ócsárlásokkal? Azt akarják elhíttetni, hogy ők okosabbak, előrelátóbbak, politikusabbak, befolyásosabbak, önzetlenebbek, mint Bethlen, Jakabffy, Sándor József és többi vezéreink? Szép szemekért megkaptuk volna már az államsegélyt, gazdasági és kulturális sérelmeink orvosolva volnának? Bratiana-ut, Ducát, Anghelescut ők fogják falhoz állítani, avagy ezen miniszterek szerelmes szüzek módjára nekik fognak behódolni és Vintila pont őket várja, hogy megnyissa az állam bugyellárását? Hol van a produktív múlt, hol vannak a nagy kvalitások, melyek alátámasztanák a kérdést, hogy mindent jobban tudnak, jobban csinálnának, hol sikerült beszerezniük a csalhatatlanságot, melyet a vatikáni zsinat csak a pápának ex cathedra adott meg és — még erre sem mernék mérget

venni?! Olvassuk csak a sovíniszta nagy román lapokat, az „Universul“-t, a „Viitorul“-t, a „Cuvantul“-t, ezek magasztalják folyton a disszidenciát, szembe állítják a párttal és érvül hozzák fel arra, hogy nem kell teljesíteni a magyarság jogos követeléseit. Amde még ezek a lapok is a legnagyobb elismeréssel emlékeztek meg Bethlen Györgynek a parlamentben tett önértékes deklarációjáról és megvető hallgatással mellőzték a marosvásárhelyi „Kajetanok“ farkcsóváló hízelkedéseit. Sokkal nagyobb kaliberű államférfiak Bratianu Jonel és Ducea, semhogy a kisebbségi kérdést renegátokkal akarnák megoldani, ők nagyon jól tudják, hogy ez még soha a világon egyetlen kormányának sem sikerült, bár nem egyszer megkísérelték. (Magyarországon is eredménytelenül próbálkoztak Mangrával, akit az egész román nép nemzet-árulónak bélyegzett.)

Ne tulajdonítsunk tehát semmi fontosságot azon „ígéretéseknek“, melyeket nem a hivatalos pártnak tesznek, hanem értsük meg, hogy boldogulásunknak, mely állam-érdek is, titka a következő: tartsunk össze, ne toljon senki előtérbe egyéni vagy osztályérdekeket, ne akarja senki ambícióit a párt által kielégített, ne akarjon mindenki nagy szerepet játszani és párt-vezér lenni, nyugodjunk meg a sorsban, melyet nekünk az áldott közepszerűség juttatott, tanuljuk meg, hogyan kell közlegénynek lenni és bizzuk a vezetést azokra, akiket arra népiünk bizalma kijelölt.

Arad polgármestere vitatja az elhangzott vádakat

Angel dr. részletes memorandumban válaszol Miloteanu vezérfelügyelő vizsgálati jelentésére.

(Arad, augusztus 20.) Az Aradi Közlöny mai száma hozta egyedül Miloteanu Misu belügyi vezérfelügyelő ama nyilatkozatát, amelyben kijelentette, hogy a belügyminiszteriumnak az aradi városi tanács feloszlását fogja javasolni. A nyilatkozat természetesen érthető fel-tűnést keltett városházi körökben. Ma beszélgetést folytattunk Angel István dr. polgármesterrel, aki a vizsgálatra vonatkozólag a következőket jelentette ki:

— A vezérfelügyelő elsősorban kifogásolta azokat az előlegeket, amelyeket az 1925—26. évben a gépzemeknek kifizettünk. Ezért azonban nem a jelenlegi tanács a felelős. Ami pedig a jelenlegi városvezetőség munkáját illeti, kijelenthetem, hogyha egyes ügyekben a város vezetősége el is tekintett a törvény szószentírti betartásától, azt csak a közérdek szempontjából tette. De ezek sem képezhetnek okot a városi tanács feloszlására, amelyre vonatkozólag különben a közigazgatási törvény igen világosan intézkedik. A törvény ugyanis a tanács feloszlására kimondja, hogy a városi tanácsot a következő okoknál fogva lehet feloszlítani: ha a választott tagok száma törvényes okoknál fogva a felénél kevesebbre csökken le és nem lehet a póttagokból kiegészíteni a tanácsot. Ha a tanács átlépi a hatáskörét és politikai természetű határozatokat hoz, ha mint

testület a közérdek, vagy az állam rendje ellen irányuló határozatot hoz. Ezenkívül ha rosszakaratúan kompromittálja a rábizott közigazgatás érdekeit. A polgármester és a permanens-bizottság eltávolítására vonatkozólag pedig kimondja a törvény, hogy ezt abban az esetben lehet csak megtenni, ha aktákkal bizonyítható, hogy hozzá nem értéssel rossz közigazgatást csináltak, ha rosszakarattal, vagy bünyös hanyagsággal kompromittálják a város érdekeit, ha az állam rendje és biztonsága ellen fejtenek ki ténykedést, vagy ha a büntetőtörvénykönyvbe ütköző cselekedetet követtek el.

— Ime ezek a feloszlási, vagy elmozdítási okok — folytatta Angel dr. polgármester — ezekből bizonyítsanak ránk egyetlen egyet is. Különbösen is Miloteanu vezérfelügyelő vádjaira vonatkozólag a magam részéről kimerítő memorandumot nyújtok be a legfelsőbb közigazgatási bizottsághoz és kérem fogom, hogy az ügy érdemleges letárgyalása során az illetékes hatóságok vegyék tekintetbe az én védekezésemet is. Mintán pedig olyan hírekről is hallottam, hogy én most rövidesen Bucurestibe utazom, még pedig azzal a céllal, hogy a közigazgatási bizottságnál interveniáljak a városi tanács érdekében, — fejezte be a polgármester a nyilatkozatát — arra kérem, írják meg, hogy nem utazom Bucurestibe. A költségvetést sem én, hanem Berzovan János, a pénzügyi szolgálat főnöke viszi Bucurestibe jóváhagyás végett.

Garoflid kilép a CFR. igazgatóságából

A volt néppárti miniszter nem akar mumus lenni a nemzeti parasztpárttal szemben.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Az Adeverul mai száma nagy feltűnést keltő hiradást közöl: Garoflid, volt néppárti miniszter, akit alig néhány napja neveztek ki a CFR. igazgatóságába, lemondásáról és kiválik az igazgatóságából.

Az Adeverul értesülését olyan politikai következtetésekkel támasztja alá, amelyek a helyzet ismeretére vallanak, de mindenképp érdekesek. Eszerint Bratianu Ionel csak azért nevezte ki Garoflidot a CFR. igazgatóságába, hogy ráijessen a román nemzeti-parasztpárt-ra, amellyel azt akarta elhitetni, hogy Garoflid révén a néppárt egészségesebb frakcióját fogja a második kormányzó pártjának megtenni. Rögön Garoflid kinevezése után Bratianu megbízottja utján újból tapogatózott a román nemzeti-parasztpártnál, de válaszul azt kapta, hogy a párt ragaszkodik régi követeléseire, amelyek közismertek: a parlament feloszlatása és új választások kiírása.

A román nemzeti-parasztpárt hajthatatlan magatartásával szemben Bratianu elejtette Garoflidot, akit ezek után nem választottak meg a CFR. igazgatóságának elnökévé, hanem helyébe Costescut emelték ebbe a tisztségbe. Garoflid volt miniszter tudatára ébredve annak,

hogy csak eszköz volt egy politikai cél szolgálatában, elhatározta, hogy a CFR. igazgatóságából kilép. Garoflid ugyanis az új igazgatóság első ülésén azt kérte, hogy a vasutak valódi helyzetének megismerésére tartsanak ankétet, amelynek lefolytatása után fog dönteni arról, vajjon továbbra is tagja marad-e az igazgatóságnak, vagy sem. Az Adeverul szerint ez csak ürügy volt, mert Garoflid nagyon is jól ismeri a vasutak helyzetét, de amikor a Bratianu Ionel megbízásából kiküldött Dumitriuval tárgyalt, nem támasztotta ezt a feltételt, mert akkor még biztosra vette, hogy őt választják meg a vasuti igazgatóság elnökének.

Garoflid — írja tovább az Adeverul — egészen komolyan gondolt arra, hogy vezetése alatt újjászervezi a néppártot, máskülönben nem fogadta volna el annak a kormányznak ajánlatát, amely most egymásután helyezi hatályon kívül az ő törvényeit. Most, hogy Garoflid a kulisszák mögé látott — hangoztatja a lap — levonja a következtetéseket és lemond.

Bucuresti-i tudósítónk jelentése szerint az Averescu-pártnak az a kísérlete, hogy a nemzeti-parasztpárttal megegyezést kössön, meghiúsult. Valószínű, hogy emiatt az Averescu-párt nem vesz részt az időszerű választásokon.

A kisebbségi kongresszus megnyitása előtt.

Kik képviselik Románia magyarságát. — A kisebbségek ügye örvendetes haladást mutat. — Negyvenmillió ember nevében dönt a konferencia. — Megteremtik a kisebbségi együttműködést. — Beszélgetés Ammende Ewald dr.-ral.

(Az Aradi Közlöny genfi tudósítójának jelentése.) Holnap kezdődnek meg Európa 40 milliónyi kisebbségeinek tanácskozásai. Az állandó kisebbségi iroda a kongresszus idejére Bécsből átköltözött Genfbe és Ammende Ewald dr., főtábornok irányítása alatt a Hotel Victoriában ültette fel tanyáját. A delegátusok javarésze már szintén itt van. A magyarok közül azonban még csak a szlovenszóiak érkeztek meg. Szülő Géza dr. képviselő, aki tagja a kongresszus elnökségének is, valamint az agilis Flachbarth Ernő dr., a szövetkezett magyar pártok központi irodájának igazgatója, aki igen nagy népszerűségnek örvend ebben a valóban nemzetközi társaságban és valósággal jobbkéz Ammende dr.-nak. Az erdélyi és jugoszláviai magyar delegátusokat holnapra várják. A magyar kisebbségi sajtó is több tudósítóval képviselteti magát. Az Aradi Közlöny tudósítóján kívül a magyar kisebbségi sajtó munkásai közül a kongresszuson résztvesznek Jakabffy Elemér dr., a romániai magyarság egyik delegáltja, a Magyar Kisebbség szerkesztője, azonkívül Balogh Artur dr., az „Ellenzék” szerkesztője, aki egyúttal a romániai magyarság másik delegátusa, itt vannak már Pásztor Ede, a „Nagyvárad Friss Újság” főszerkesztője és Seres József, a „Brassói Lapok” szerkesztője. A jugoszláviai magyar delegátusokkal együtt holnapra várják Strelitzky Dénes dr.-t, a szabadkai „Hírlap” főszerkesztőjét.

A konferencia első két napján az előkészítő bizottságok tartják meg értekezleteiket zárt ülésekben. A nyilvános, teljes ülések augusztus 22-én kezdődnek és augusztus 24-én fejeződnek be. A kongresszus megnyitása küszöbén az Aradi Közlöny kiküldött tudósítójának alkalmá volt Ammende Ewald dr. főtábornokkal beszélgetést folytatnia, aki a kongresszus programjáról és céljairól a következőket mondotta:

— A tanácskozások főprogramja az a kérdés, hogy az európai békét a nemzeti türelmetlenség milyen mértékben veszélyezteti. A kongresszus tehát ezúttal nemcsak a nemzeti kisebbségek érdekeivel fog foglalkozni, mint eddig, hanem avval a fontos problémával is, hogy a nemzeti türelmetlenség mennyire megmérgezi a népek közötti jóviszonyt. Akciót akarunk indítani annak érdekében, hogy a Népszövetség más utakon igyekezzék a ki-

sebbségi problémát megoldani, mint amelyeken eddig haladt.

— A kongresszus napirendjének másik fontos pontja a nemzeti kisebbségek együttműködése az egyes államokon belül és nemzetközileg. Meg akarjuk ugyanis valósítani azt, hogy a különböző nemzeti kisebbségek delegátusai ezúttal nemcsak a kisebbségi kongresszus keretén belül, hanem a többi nemzetközi testületekben is, mint például a Népszövetségi Ligák Uniója, vagy az Interparlamentáris Unió, támogassák egymást és szolidárisan járjanak el. A kisebbségi vezetők közötti szolidaritás egyébként örvendetes módon egyre erősödik. Az összes kisebbségi vezetőknek az az álláspontjuk, hogy minden kisebbség számára meg kell adni a nemzeti-kulturális fejlődés lehetőségét. Ennek érdekében iparkodnak anyanemzetük közvéleményére befolyást gyakorolni. (Ennek szép példája a szlovéniai németek akciója, akik tavaly beadvánnyal fordultak a karinthiai országos kormányhoz, hogy Karinthia szlovén kisebbségének a klagenfurti tartománygyűlés adja meg a teljes kulturális autonómiát. A szlovéniai németek akciója sikerrel járt, mert a karinthiai országos kormány már elkészítette a szlovén kisebbségi autonómia törvénytervezetét. A tudósító.)

A tavalyi kisebbségi konferencián Lengyelország szláv kisebbségei nem vettek részt, amely körülményt bizonyos körök iparkodtak kihasználni arra, hogy a kisebbségi kongresszusokat illetéktelen és csonka testületek tüntessék fel. Kérdést intéztem tehát Ammende dr.-hoz, hogy miként áll a lengyelországi szláv kisebbségek képviselőinek ügye? Ammende dr. a kérdésre a következőképpen felelt:

— A lengyelországi ukránok, fehéroroszkok és litvánok azt a követelést támasztották, hogy a kongresszusok foglalkozzanak a népek önrendelkezési jogának kérdésével is. A kongresszus ezt a követelést, amely magában foglalta a határok megváltoztatásának a problémáját is, nem teljesíthette, mire a lengyelországi ukránok, fehéroroszkok és litvánok a tavalyi kongresszusra nem küldöttek delegátusokat, hanem csupán megfigyelőket. A múlt hónapban Lengyelországban jártam, ahol tárgyaltam az ukrán, fehéroroszk és litván kisebbségi vezetőkkel és sikerült őket meggyőzőn követeléseik teljesíthetlenségéről. Ennek következtében az idei konferencián már ezek a

nemzeti kisebbségek is képviselve lesznek. Felvételüket nyomban az első ülésen végre fogjuk hajtani.

Megkérdeztem Ammende dr.-t arra vonatkozólag is, hogy vajjon a tavalyi kongresszus óta észlelhető-e bizonyos hangulatváltozás amaz országok kormányai és közvéleménye részéről a nemzeti kisebbségekkel szemben, amelyek a problémában közvetlenül érdekelve vannak?

— Örvendetes módon igen! — válaszolta Ammende dr. — Példa gyanánt utalhatok a német kisebbségek júliusi rigai és revali kongresszusaira. Rigában a német kisebbségek delegátusait Skujaneck lett miniszterelnök hivatalosan fogadta és a lett kormány tagjai ismételtén hangsúlyozták a kisebbségi probléma kielégítő megoldásának fontosságát és szükségességét Európára. Néhány év előtt a kormányok még hallani sem akartak a kisebbségek összefogásáról. Ma azonban a kormányok már tisztában vannak a kisebbségek értékével és erejével. Mostani kongresszusunkon mintegy 40 kisebbség delegátusai vesznek részt 40 millió nemzeti kisebbség nevében, tehát Európának szinte összes népei érdekelve vannak kisebbségi sorban élő testvéreik révén. Az a körülmény, hogy a kisebbségi mozgalom csupán Európára szorítkozik, igen célszerűnek bizonyult. A kisebbségi mozgalom így az európai fejlődés egyik fontos pillérévé vált.

— Oroszország kisebbségei nem tartoznak mozgalmunkhoz, mivel Oroszországban egészen más viszonyok vannak, mint Európa többi részeiben. A mi mozgalmunk távol tartja magát belpolitikai ügyektől, szóval a pártpolitikától, Oroszország azonban kommunista állam, amely egyoldalú kommunista pártpolitikát folytat. A kisebbségi kongresszusok a pártpolitikát teljesen kizárták és az összes politikai irányzatok képviselve vannak a szociáldemokratáktól a konzervatívokig. A szociálista delegátusok ép oly buzgósággal vesznek részt a kongresszus munkálataiban, mint a polgári delegátusok.

— Az egyes kisebbségek politikai és szociális világnézeteitől függetlenül, minden nemzeti kisebbség számára követeljük a nemzeti-kulturális fejlődési szabadság biztosítását. Mindinkább közeledik az az óra, amidőn jogos követeléseink teljesítésétől egyetlen kormány sem zárkozhat el.

Sz. P.

Timisoara pártolja az arad-timisoarai közös társulatot

(Arad, augusztus 20.) A színházi koncessziók kiadása körüli hullámok végre lecsendesedtek, de még mindig hátra van az aktuális probléma: a kerületek beosztása, amelyek döntésétől a kultuszminisztérium elállt és azt az egyes pályázó szinigazgatók és a városok tanácsai közti megegyezésre bízta. Jelentettük, hogy Szendrey Mihály, akit az aradi színház igazgatójának tekinthetünk, megpályázta Timisoara (Temesvár) színházát is, mert, amint kijelentette, szintársulatának érvényesülését csakis úgy látja egész esztendőre, ha a két város összefog és együttesen biztosítja a szintársulat helyzetét. Nehogy előállhasson az az állapot, hogy egy téli erős és egy nyári gyengébb színvonalú társulatot legyen kénytelen tartani az érdeklődés eshetőségeire való tekintettel. Amint timisoarai (temesvári) tudósítónk jelenti, Timisoarán erősen támogatják Szendrey Mihály tervét, mert Timisoara (Temesvár) város és a közönsége egyaránt kimerültek és megunták a színházuk körül uralkodó, csaknem állandó anyagi zavarokat és végre békés, nyugodt színiesztendőt kívánnak, amelyet Szendrey Mihály nevének garanciájában biztosítottának látnak és az együttes színiesztendőt minden tekintetben egészséges eszmének vélik.

— Magyar optások agrárpöre Genfben. Bucarestből jelentik: Nasta, a földosztás vezérigazgatója, ma Genfben utazott, ahol Titulescunak a magyar optások ügyében, mint technikai szakértő fog rendelkezésére állani. Nasta összegyűjtötte a szükséges anyagokat annak bizonyítására, hogy a magyar földbirtokok egyenlő elbánásban részesültek a románokkal a kisajátítás folyamán.

Az Aradi Ipar- és Népbank szanálása

Nem éri károsodás a pénzügyintézet betevőit. — A bank vezetőségének megnyugtató nyilatkozata. — Az ingatlanok értékelése. — Aradi nagybankok akciója az Aradi Ipar- és Népbank érdekében.

(Arad augusztus 20.) Aradváros közigazgatási köreiből hetek, hónapok óta az érdeklődés nagy mértékben koncentrált az egyik legrégebbi aradi pénzügyintézet, az Aradi Ipar- és Népbank felé, amelynek zavartalan működése elé az utóbbi időkben igen súlyos akadályok tornyosultak. E nehézségek, amelyek főleg a pénzügyintézet immobilitásában nyilvánultak meg, olyan természetűek voltak — s ezt a helyzetet jól ismerők is világosan látták — hogy jóakaratu, csendben folyó segítő munkával remélhető volt az akadályok elhárítása s ennek kapcsán az Ipar- és Népbank megakadt vérkeringésének újramegindulása. Ehhez a szanálómunkához azonban elsősorban nyugalomra, csöndre volt szükség s azoknak, akik a bajba jutott intézet talpraállítását kívánták, elsősorban arra kellett törekedniük, hogy feltétlenül elkerültesse az, hogy különféle érdekcsoportok esetleges egyoldalú információi, amelyek talán napvilágot látnának, felizgassák az érdekeltek, a részvényesek meg betétesek nyugalmát s az esetlegesen riasztó hírek nyomán felizgatott kedélyek aztán megakadályozzák a bank konszolidálására irányuló törekvéseket. Ezek a szempontok voltak a döntők akkor, amidőn ennek a régi és jóhírű aradi pénzügyintézetnek ügyeit és a szanálási akciókat mi a magunk részéről a jóindulatu semlegesség szemlivelégén néztük, hogy ezzel hallgatólagosan mi is hozzájárulhassunk a mentési akció minél sikeresebbé tételéhez. Annál váratlanabban történt, hogy most, amikor ezek a szanálási tárgyalások úgy, ahogy immáron a befejezésükhöz közeledtek, különböző alarmhírek keltek szárnyra, amelyek vészriadót fújtak az Ipar- és Népbank fölött. Ez a körülmény most már arra késztet bennünket, hogy a köz érdekében, a felriasztott kedélyek megnyugtatója és helyes tájékoztatása szempontjából mi magunk is foglalkozzunk a bajba jutott intézet dolgaival és az Ipar- és Népbank szanálása érdekében folyó munkát minden oldalról megismertessük a közönséggel.

Az Aradi Ipar- és Népbank immobilitása.

Az Aradi Ipar- és Népbank zavartalan működésének első nehézségei ott kezdődtek, hogy az intézet ingatlanok vásárlásával meglehetősen immobilá vált, folytatódott a baj azaz, hogy Hehs Béla, az elmúlt esztendőben elhunyt vezérigazgató a bank számára visszavásárolta az ugynevezett Tagányi-féle nagytömegű részvénytömeget. Amikor néhány hónappal ezelőtt az első komolyabb nehézségek felmerültek, a cél az volt, hogy ezt a részvénytömeget tőkeerős kezekbe helyezték ki s ezzel jelentős összeg vonuljon be a bankba, hogy az minden tekintetben eleget tudjon tenni kötelezettségeinek. Két tőkecsoport próbálkozott a majoritást jelentő részvénytömeget megszerzésével. A báró Solymossy Lajos vezetése alatt álló csoport komoly szándékokat is árult el a részvények megvásárlására, a vétel azonban időközben elmaradt s ez csak fokozta a nehézségeket. A pénzügyintézet igazgatósága minden módot megkísérelt arra, hogy az intézet mobilizálását visszaszerezze s ebben a munkában hatékony támogatásra talált az aradi bankokban. A helyzet úgy is alakult ennek kapcsán, hogy minden remény meg volt arra, hogy a csendben folyó szanálási akció eredményeket is ér el, amelyeket azonban esetleg megnehezíthettek a most váratlanul feltörő híresztelések.

Nyilatkozik a bank vezetősége.

Az Aradi Ipar- és Népbank jelenlegi helyzetének világos megítélése céljából az alábbiakban adjuk a bank, valamint Tagányi Sándor dr. és a Solymossy-csoport nyilatkozatait. Ezekből az itt következő nyilatkozatokból aztán kitérünk, hogyha a bank jelenlegi helyzete bizonyos tekintetben válságos is, de semmi esetre sincsen ok arra, hogy az alarm-hírek komoly hiedelemre találjanak. Itt adjuk a bank igazgatóságának nyilatkozatát:

— Azokat a rémhíreket, amelyek alkalmassak arra, hogy a bank hitelezőinek és betevőinek bizalmát még jobban megingassák, meg kell cáfolnunk és nyugodt lélekkel jelenthetjük ki, hogy semmi ok sincsen arra, hogy egy pillanatig is veszélyeztetve lássa bárki az itt elhelyezett pénzt. Ezek a hírek csupán arra való, hogy akadályozzák azt a munkát, amely az intézet helyzetének megjavításáért folyik. Az Aradi Ipar- és Népbank jelenlegi immobilizálása nem jelenti azt, hogy ne rendelkezne olyan aktívával, mely bőségesen fedezi a bank adósságait.

Javaslat az intézet felszámolására.

— Jelenleg komoly tárgyalások folynak a bank palotájának eladása ügyében és a tárgyalások előreláthatólag eredményel is végződnek. Augusztus hó 31-én rendkívüli közgyűlést tart a pénzügyintézet. Ez a közgyűlés dönt afelett, hogy felszámolás, vagy szanálás legyen-e a bank sorsa. Bármilyen határozatot is hoznak, a pénzügyintézet aktívái, illetve ingatlanai biztosítják a hitelezőket és betéteseket arról, hogy esetleges kielégítésük úgy fog megtörténni, hogy nem válik szükségessé a részvénytőke megbolygatása. Az ingatlanokon kívül aktívaként szerepel az a tizenhét millió lej, amelynek kifizetésére a régi igazgatóság egyes tagjai vállaltak kötelezettséget, így dr. Tagányi Sándor hét millió lejjel, báró Solymossy Lajos nyolc millió lejjel és az intézet volt két igazgatója egy-egy millió lejjel járul az intézet aktivitásához. Nincsen kizárva, sőt előjelek szerint valószínű, hogy az igazgatóválasztmány az intézet felszámolását javasolja a közgyűlésnek. Amennyiben ezt elfogadják, úgy felszámoló-bizottságot küldenek ki, amelyben részt vesznek a szanálási akciókat intéző aradi bankok megbízottjai is. Ez a bizottság a likvidálás alatt kielégíti a betevőket és hitelezőket. Az esetleges likvidálás néhány hónapig is elhúzódhat, mert rendkívül fontos a részvényesek, betevők s hitelezők érdekében, hogy az a legnagyobb körültekintéssel történjen meg. A likvidálás esetén eladott ingatlanokból és a befolyó tizenhét millió lejből a részvénytőke érintése nélkül kifizethetők a hitelezők és betevők.

Az aradi bankok segítő keze.

— Az aradi nagybankok világosan látják az Ipar és Népbank helyzetét és bizonyára támogatásukkal, segítségükkel megnyugtatták a kétkedőket. Ma délután bankközi értekezlet volt, amelyen a válságba jutott pénzügyintézet ügye került tárgyalás alá. Előreláthatólag az aradi bankok újabb nagyobb összegű hitelt bocsátanak az Aradi Ipar és Népbank rendelkezésére, hogy abból az intézet a hitelezők egy részét kielégíthesse. Az aradi bankok különben a szanálási tárgyalás alatt is pénzügyi támogatásban részesítették az Ipar és Népbankot.

— A felszámolás kapcsán természetesen megtörténik az intézet tizenkilenc tisztviselőjének kielégítése is, ami a betétek kifizetése után lesz esedékes. Ismételjük, a bank ügyfeleinek érdeke azt kívánja, hogy senki se illyen fel a rémhíreknek, a melyek csak a betevőknek, hitelezőknek és magának a banknak kárát akadályozzák a likvidálás, vagy szanálás lefolytatását.

Tagányi Sándor dr. a bankról.

Igy hangzik a bank megnyugtató nyilatkozata, míg dr. Tagányi Sándor, az aradi Ipar- és Népbank volt igazgatósági tagja a pénzügyintézet jelenlegi válságáról a következőket jelentette ki:

— Két hónap óta nem vagyok tagja a bank igazgatóságának, azonban tájékozva vagyok arról, hogy a pénzügyintézet milyen ingatlanokkal rendelkezik. Az Aradi Ipar- és Népbank mostani immobilitásának tulajdonképen oka az, hogy ezekben az ingatlanokban óriási vagyonok fekszenek. A betéteseknek és hitelezőknek a legkevesebb okuk sincs az aggodalomra, hiszen ha csak a bank palotáját vesszük alapul, amelynek értéke legalább negyven millió lejt tesz ki, már ez is megnyugtató és el kell, hogy hallgattassa azokat, akik túlzott aggodalmaskodásaikkal félrevezetik a közönséget. A bank ingatlanai közé tartoznak még az Aradi Termény és Áruraktár, a magyarországi birtokok, amelyek szintén nagy vagytonokat képviselnek.

Különösképen megnyugtató az, hogy az aradi nagybankok már megindították akcióikat az Aradi Ipar- és Népbank érdekében és a tárgyalások olyan stádiumban vannak, hogy nagyon rövid időn belül eredményre vezetnek.

A Solymossy-csoport álláspontja.

A Solymossy-csoport részéről pedig a helyzetről és a báró Solymossy Lajos által tervezett szanálásról a következő információkat kaptuk:

— A bank szanálását eddig kizárólag személyi érdekek buktatták el. Igaz ugyan, hogy a bank immobil lett, de ezen segíteni lehetett volna, ha nem állják útját a kicsinyes személyi szempontok. Báró Solymossy Lajos hajlandó volt a bank szanálására és még mielőtt igazgatósági tagnak választották volna be, öt millió lejt értékű részvényt vásárolt és három millió lejt betétet helyezett el a bankban. A Solymossy-csoport megbízásából dr. Bedő Árpád, báró Solymossy ügyvédje, részletes szanálási programot is dolgozott ki, amelyet akkor el is fogadtak. Amikor azután báró Solymossy csoportjával belépett az Ipar- és Népbankba, megvonta az ottműködő dr. Krenner Zoltántól ügyvédi megbízását, ezzel az ügyvédnek teljesen megszűnt a banknál minden szerepe. Ekkor azonban dr. Krenner Zoltán báró Bolusék útján megkezdte az akciókat arra, hogy most már Bedő dr.-t ejtsék el. Megkezdődött a törekvés elsősorban arravonatközlőleg, hogy báró Solymossyt eltérítsék a kidolgozott szanálási programtól, mire aztán a Solymossy-csoport teljesen el is állt a szanálástól. Ekkor Bedő Árpád dr. egy újabb tervvel állott elő, amelyben javasolta, hogy az igazgatósági tagok fizessék be készpénztartozásaikat a bankba, ami körülbelül 18 millió lejt tett volna ki és a Tagányi-részvénytömeget ügyében fel kell lépni ama kárösszeg behajtása érdekében, amely a bankot a vásárlásnál érte. Ez körülbelül 25 millió lejt tett volna és ezzel a 40 millióssal összességben simán megtörténhetett volna a bank szanálása. Ezt azonban a Krenner-Bolus-csoport, amely körülbelül hat millió lejjel tartozik a banknak, nem fogadta el.

Közben a bank a betéteseknek hat hét alatt körülbelül 12 millió lejt fizetett ki. Maga Solymossy báró a tárgyalások közben még három millió lejt adott, úgy, hogy ő maga körülbelül 11 millió lejjel van érdekelve az Ipar és Népbanknál.

— Ami a bankmérleget illeti, annak aktív, vagy passzív volta kizárólag az ingatlanok felbecslésétől függ. Hogy azonban ez a becslés mennyire különböző lehet, arra csak egy példát említenek: a Bolus-palota felbecslését. Három szakértőcsoport vizsgálta meg ezt az épületet, az egyik azt mondta, hogy 20—25 milliót ér, a másik 40 milliót mondott, míg a harmadik már 70 millió lejt becsülte az épületet. A három összeg közötti óriási differencia pedig lehetetlenné teszi azt, hogy most már tudni lehessen azt a reális értéket, amit a mérlegbe fel lehet venni.

A fent közölt nyilatkozatokból feltétlenül leszűrhető, hogy mindössze tíz napi türelemre van szükség: az augusztus 31-iki rendkívüli közgyűlésen feltétlenül eldől az Aradi Ipar és Népbank sorsa.

SCHMIDTHAUER-Imándi keserűvíz reggel előtt fél pohárral langyosan használva megtisztítja a szervezetet a belekben képződő rothadós anyagoktól, élénkíti a mirigyek működését, felfrisíti a vérkeringést, megelőzi az érlemezésedés és az öregségi elváltozások kifejlődését. ▲▲▲▲▲

Boris király feleségül veszi Ileana hercegnőt

Görögországban visszaállítják a királyságot. — Érdekes kombinációk egy erős Balkánszövetség körül.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Sándor jugoszláv király néhány nap óta Münchenben tartózkodik és ez az utazása élénk kommentárokat adott okot. Különösen azóta, hogy nyilvánosságra került az is, hogy Sándor király találkozott és megbeszélést folytatott Boris bolgár királlyal, ez a tény valószínűleg felcsigázta a fantáziákat és messzemenő következtetésekre ragadtatja a politikai köröket. Így történt, hogy Rádics István, a parasztpárti vezér kijelentette, hogy Boris király felajánlotta Münchenben a lemondását, ha személye akadályt képezne a jugoszláv és bolgár államok egyesülése között. Természetesen csakhamar kiderült erről a verzióról, hogy fantázia esupán.

A belgrádi jelentések szerint a beavatott politikai körök úgy értelmezték, hogy a Münchenben tartózkodó Sándor király hatalmas

program megvalósításáról tárgyal Boris királlyal. A terv a Balkánon levő dinasztikák megerősítését célozza és ezzel kapcsolatban a balkáni béke biztosítását. Sándor király a tervet a fokozott kötelek minél erősebb kiépítésére alapozza és ennek egyik láncszeme volna Boris királynak a most hágykorúsított Ileana román hercegnővel való házassága. Ez a házasság oly erős rokoni köteleket képezne a három ország között, amely biztosítaná minden esetre a békét. Szó van arról is, hogy Görögországban vissza kell állítani a monarchiát, ami annál könnyebb, mert maga a görög nép is belátja már, hogy csak a királyság tudja a fejlődését biztosítani és hogy az állandó puccsok és felfordulások csak gátolják haladásukban. Ebben az esetben a balkáni dinasztikák szövetségébe a görög király is bekerülne. A terv mindenestire nagy érdeklődést keltett mindenfelé a politikai körökben.

Szent István ünnepe Budapesten.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Tegnap este már megkezdődtek a Szent István napi ünnepek a Gellérthegyén és a Várhegyen. Este hét órakor a Szent Gellért-egylet rendezett nagyszabású ünnepséget a Gellért-szobornál és a sziklatemplomnál, majd a közönség a Halászbástyára ment, ahol az Országos Dalosszövetség 600 tagú énekkara szertehadót adott. Az esti ünnepeket egy nagy vihar fejezte be, amely szétzavarta a közönséget, számos zászlódszót elsodort és több ablakot

betört. Ma reggel a katonai, rendőr, postás, vasutas és villamos zenekarok városzerte zenés ébresztőket adtak, majd háromnegyed 9 órakor megkezdődött a hagyományos körmenet, amelyen a főváros lakossága és a vidék rengeteg hívője vett részt. A Mátyás-templomban Szmrécányi érsek tartotta az ünnepi misét, amely után az összes vidéki küldöttségek a Falu Szövetség vezetésével vonult a várudvarra, a nemzeti búzaünnepekre, amikor a kormányzóknak áthujtották az idej búzakoszorút, este pedig a Gellérthegyén nagy tűzijátékot rendeztek.

Megalakult a szeszszindikátus.

Ötvenmillió lej a romániai szeszgyárosok szindikátusának alaptőkéje. A szeszszindikátus vezetőségének megválasztása.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Majdnem két-napos előkészület után, nagy nehézségek leküzdésével 18-án végre Bucurestiben megalakult a romániai szeszgyárosok országos kénszszindikátusa. Az alakuló ülést megelőzően az egyes csoportok részben már Bucurestibe jövetelük előtt értekezletet folytattak, úgy-hogy a szeszgyárosok a közgyűlésen teljes egyetértésben jelentek meg.

Ötvenmillió alaptőke.

Augusztus 17-én, szerdán a Banca Cris-soveiloni tanácstermében a szindikátus előkészítőbizottsága értekezletet tartott, melyen megszövegezték a szindikátus alapszabályait, illetve a már régebben kész szöveget összhangba hozták a pénzügyminisztérium legújabb kívánásaival. A módosítások során mindenestire megállapodtak abban, hogy a szindikátus alaptőkéje egyelőre csak ötvenmillió legyen s ebből az összegből is csak 30 százalékot fizessenek be a részvényjegyzők azaz, hogy a hátralevő tételeket az ősi szesz-rezsim után tartoznak lefizetni. Belevették továbbá a szövegezés során az alapszabályokba, hogy a szesznagykereskedők kötelesek ké-sőbb megállapítandó biztosítékot letétbe helyezni, mely biztosíték a szesz forgalombahozatalának garanciájául fog szolgálni.

Az alapszabályokat még szerdán beterveztették a pénzügyminisztériumban működő szeszbizottsághoz, ahonnan csütörtök reggel a közgyűlés megnyitása előtt kapták vissza, hogy azt még a közgyűléssel jóváhagyassák.

Egyhangú elnökválasztás.

A közgyűlést délelőtt tíz órakor nyitotta meg Mavrocordatú herceg (Bukovina), mint elnök, akinek javaslatára a kongresszus elnökvé egyhangúlag Stolanovici bucuresti-i szeszgyárost választották meg. Stolanovici megnyitó beszédében rámutatott azokra a nehézségekre, melyek a szindikátus megalakulásának útjában álltak, fejtegette a szindikátus célját és feladatát, melytől a szeszgyárosok helyzetének javulását remélt. Ismertette a közgyűlés misszióját és kérte, válasszák meg a szeszszindikátus elnökét. A maga részéről Bragadiru bucuresti-i szeszgyárost ajánlja elnöknek és szeretné, ha megválasztása egyhangú közfelkiáltással történne meg.

A jelenlévők melegen ünneplik Bragadirut, mint aki a szindikátus létrehozása körül a legtöbb fáradozót. Megválasztása egyhangúlag történt. Tekintve, hogy Bragadiru külföldön tartózkodik, a közgyűlés úgy határozott, hogy megválasztásáról táviratilag fogják értesíteni.

A szindikátus feladata.

Stolanovici beszéde további során rámutatott arra, hogy a megválasztandó vezetőségnek 72 kerületi raktárt kell felállítania, a megválasztás tehát nem diszes polcot jelent, hanem munkát. Üdvözi a pénzügyminisztérium és földművelésügyi minisztérium kiküldöttjeit és köszönetét fejezi ki a két minisztériumnak az alapszabály jóváhagyása körül tanúsított magatartása felett. Az ülést megnyitottak nyilvánítja és elrendeli a tagok verifikálását. Mintegy negyedórát tart a névsorolvasás és az igazolás, mely után Demetrescu vezérigazgató a pénzügyminisztérium nevében, Raul igazgató

pedig a földművelésügyi minisztérium nevében igér támogatást a szeszszindikátusnak. Attérnek a szindikátus vezetőségének megválasztására és a következők kerülnek be az igazgatóságba:

A szeszszindikátus igazgatósága.

A szindikátus 36 tagból áll, akik közül Erdély 18 (ipari szeszgyárosok 12, mezőgazdasági szeszgyárosok 6), a regát 12, Bukovina 4 és Bessarabia két tagot választ. Erdély részéről megválasztottak: Ipari szeszgyárosok részéről: 1. Neuman testvérek aradi szeszgyár r.-t. 2. Bárány Neuman Károly, 3. Temesi szeszgyár, 4. Szana Zsigmond, 5. Lederer és Kálmán, 6. Farkas Mendel Szászrégen, 7. Albina, 8. Erdélyi szeszgyár Targu-Mures (Marosvásárhely), 9. Erdős Zsigmond, 10. Moskovits Ipartelepek Oradea-Mare (Nagyvárad), 11. Jonas Adolf, 12. A Ludvig Fronius Sibiu (Nagyszeben) képviselőiben Gresskovici dr. vezérigazgató. A Mezőgazdasági szeszgyárosok részéről: 1. Tischler Mór, 2. Wertheimer Miksa Cluj (Kolozsvár), 3. Roehsin dr., 4. Halász Ignác Barót, 5. Kálmán Oszkár, 6. Szőlősi Samu. Bessarabia részéről: 1. Manoilof Kisenev, 2. Müller Mendel. A Regát részéről: 1. Dem. Bragadiru, 2. Sec. An. de Colentina, 3. P. O. Vasalopol, 4. Frank, 5. Ed de Burbure, 6. A. L. Zissu, 7. I. Josipovics, 8. G. Popper, 9. Goldhammer, 10. Valceanu ezredes, 11. Kühnberg. Bukovina részéről: 1. Radu Grigorcea, 2. John Mavrocordatú, 3. Josef Vishicer, 4. Richard Zell, 5. Schaul Suhstoff.

Aradiak kedvenc találkozó helye

Budapest legszebb családi szállója

„ARLON-szálló“

Budapest, VI., Paulay Ede-u. 63. : Tel.: T. 145—08. az Andrássy-ut és Oktogon-tér közvetlen közelében. Központi fűtés, fűtőszobák, meleg-hideg víz. — Morsokelt árak!

Világok parlamentje Párisban.

Az Interparlamentáris Unió konferenciája augusztus 25-én kezdődik Párisban.

(Az Aradi Közlöny párisi levelezőjétől.) Az Interparlamentáris Unió XXIV. kongresszusa augusztus 25-én kezdődik Párisban és augusztus 30-án fog befejeződni. A tanácskozáson Paul Doumer, a francia szenátus elnöke fog elnökölni. Az Unió alapszabályainak első pontja kimondja, hogy a kongresszusokon részt vehetnek az összes parlamentek tagjai nemzeti csoportokban szervezve. Az Unió célja, hogy a különböző parlamentek tagjai bizonyos nemzetközi kérdésekben egységes megállapodásra jussanak, főként azokat a problémákat illetően, amelyek összefüggésben vannak a világbékével. Az első Interparlamentáris konferencia 1889. június 29-én és 30-án folyt le Párisban Frédéric Passy elnöke alatt. Azóta 1912-ig 18 ízben jöttek össze az Interparlamentáris Unió tagjai. A háború befejezése óta a következő kongresszusok zajlottak le: Stockholm (1921), Bécs (1922), Koppenhága (1923), Bern és Genf (1924), végül Washington és Ottawa (1925). Az Unió vezértitkársága mintegy 400 résztvevőre számít 50 országból. A napirend a következő pontokat tartalmazza:

1. A világnpolitikai helyzet.
 2. Az európai vámegegyezmény megalkotása.
 3. A fegyverkezés csökkentése.
 4. Harc a veszélyes kéjszerek (óplum, morrium és kokain) ellen.
 5. A nemzetközi jog kodifikációja.
- Amint a programból kitűnik, csupa olyan kérdések foglalkoztatják az Unió ez évi kongresszusát, melyeknek szabályozására a Népszövetség már évek óta törekszik.
- Az 5. programpontra, a nemzetközi jog kodifikációjának keretén belül a nemzeti kisebbségek problémája is szóba fog kerülni.

Vladimir Gaidarow és Suzy Vernon-nal

Egy szegény ifjú története

klasszikus modern film

Monopol Filmcentrala Timisoara

ma a

Marosparti mozisínházban.

Letartóztatták Vándorék üzletvezetőjét.

Fogságba került a megszökött nagykereskedő nővére is. — Büntügyi zárlatot foganatosítottak a Vándor-üzlet ellen.

(Arad, augusztus 20.) A Vándor-testvérek nagyszabású bűnügyében ma szenzációs fordulat állott be. Radu Pascu vizsgálóbíró ma délelőtt elrendelte Sándor Jenőnek a Vándor Bertalan-cég üzletvezetőjének és Deutsch Sámuelnének, született Weisz Bettinek, Vándor nővéreinek előzetes letartóztatásba való helyezését. A kihallgatott tanúk vallomásairól felvett jegyzőkönyveket ma küldték át Radu Pascu vizsgálóbíróhoz, aki nyomában áttanulmányozta az aktákat. Még a délelőtti folyamán felidéztek a törvényszékre a Vándor-ügy legfontosabb tanuit, akiket újból kihallgatott a vizsgálóbíró. Közben az ügy aktáit, amelyeket a vizsgálóbíró az ügyészséghez küldött indítványtétel végett, visszaküldték Radu Pascu vizsgálóbíróhoz és az aktákhoz mellékelte véleményezés nagy meglepetést keltett, amennyiben az ügyészség azt indítványozta, hogy Deutsch Sámuelné és Sándor Jenőt helyezték előzetes letartóztatásba és Schmitzler üzletvezető ellen pedig — aki Deutschnénél volt alkalmazva — terjesszék ki a vizsgálatot.

Deutsch Sámuelné ellen az a vád merült fel, hogy üzletében kizárólag Vándor Berta-

lantól kapott árut tartott és így tudomása volt fivérének manipulációjáról. Deutschné azzal védekezett, hogy könyveiből bizonyítani tudja, hogy árut más cégektől szerezte be. Védekezése azonban nem nyert beigazolást. Sándor Jenő, a Vándor-cég üzletvezetője azzal van vádolva, hogy tudomással birt és elősegítette Vándorék szélhámosságait, mert állandóan az üzletben tartózkodott és intim barátságot tartott fenn Vándorékkal. Sándor védekezése szerint, egy év óta megszűnt a barátságos viszony közte és Vándorék között és nem tudott semmit főnökének ügyeiről. A vizsgálóbíró azonban nem fogadta el a védekezéseket és Sándor Jenőt, Deutsch Sámuelnével előzetes letartóztatásba helyezte.

Schmitzler és a többi tanukat délután egy órákor elengedték a törvényszékről. A vizsgálatot hétfőn folytatják és kilátások vannak arra, hogy még több letartóztatás történik. A Vándor Bertalan-cég hitelezői kedden értekezletet tartanak, amelyen megbeszélik további teendőiket.

A vizsgálóbíró Vándor Bertalan-cég üzletére elrendelte a büntügyi zárlatot, amelyet ma délután foganatosítottak is.

Kigyuladt a szenátusi palota Bucarestiben.

Leégett az épület tetőzetének egy része. — A kár három millió lej.

Letartóztatták a szenátus két szolgáját.

(Az Aradi Közlöny bucuresi tudósítójának távirata). Tegnap este 11 órákor a Bucuresi főterén fekvő szenátus palotájában tűz keletkezett. Alig csaptak fel a lángok, óriási tömeg lepte el a Bulevardul Elisabetát, amelyen a forgalom meg is akadt és az egyetem épületének környékét, amelynek közvetlen közelében van a szenátus. A tűzoltók azonnal nagy készséggel vonultak ki. Az oltási és mentési munkálatokat Tatarescu miniszter és Voinescu Romulus sziguranca vezérigazgató irányították. — A gyors beavatkozás sikerrel járt, mert a szenátus tetőzetének mindössze 15 négyzetméternyi területe égett le, amely könnyen kijavítható. Az oltási munkálatok megkezdésével egyidejűleg kiürítették a szenátus üléstermékét, elnöki szobáinak és iro-

dáinak berendezését, miután azonban a tűz sikerült gyorsan eloltani, a kihordott holmikat visszavitték. Az első feltétele a tűz keletkezésére nézve az volt, hogy rövidzárlat keletkezett a vizsgálat folyamán azonban olyan momentumok is felmerültek, hogy a szenátus két szolgája nem áll messze a tűz keletkezésének okaitól. A két szolgát ezért letartóztatták és még az újszaka folyamán megkezdték kihallgatásukat a központi rendőrségen.

Újabb jelentés szerint a tűzvizsgálat során megállapítást nyert, hogy a szenátus épületének egész elektromos berendezése elavult, ezért valószínűnek látszik, hogy a tűz rövidzárlat következtében keletkezett. A tűz által okozott kár három millió lej.

Ifju költő született Aradon.

Az aradi katolikus gimnázium egyik növendéke értékes versfordításokat írt román költők műveiből.

(Arad, augusztus 20.) Egy percet kérek, vagy kétőt, irodalmárokat, vagy akiknek az irodalommal semmi sorsközösségük nincs, hogy figyeljék csodálkozzanak. Hogy elismerjünk valakit, egy tehetséget. Költőt, műfordítót. Göbl Lászlónak hívják. Tizenhétéves.

Kétségtelen, hogy kevés élettavasza érkező ifjúnak egyszer ne lett volna valami „mélyről csobbanó” érzése, ami nekifuttatja a papírt tisztes fehérségének és néhány „átszellemült pillanat” és kész a „vers.” Sokok guny, ironia tapad minden ilyen sorhoz és levakarják az irodalom deszkájáról ezt a fajtát mégis milyen nehéz. Am félre minden ilyen gondolat, mert Göbl László aradi katolikus főgimnáziumi diákkal szemben nem ez a mérték. Hletékesek, arra hivatottak megállapítása, hogy Göbl Lászlóban megtalálták az értéket, tehetséget. Mert tehetségnek kell tartani ezt az ifju-költőt és minden olyan Göbl Lászlót, aki a mai iskolai küzdelem robotjain túl versenyre kelve éjjellel, időt teremt és túl ama „mélyről csobbanó érzéseken” gondolatait olyan rimcsokrokba fűzi, amelyek valóban igaz költő-leiket vetítenek vissza.

Négy román nagy költő műveit kelti életre magyarul oly adottságok között, amelyek szótárt igényelnek és mégis Eminescu, Cosbuc, Alexandri, Vlahuta, a román költészet négy legkiválóbb reprezentánsának versei ott pihennek pompás magyar fordításban, simán ölelkező sorokban Göbl László mappájában, szeliden. Csendes feladásnak adva, mert úgy parancsolja Göbl László szerény visszavonultsága, mely feltéve elzár mindent a kritika szelétől, a nyilvánosság ítéletétől. Öreg hiba ez, mely homályba temet. A magábabizás, az önbizalom hiánya ez. Mert az önképzőkori tapsok nem hoznak

még elismerést sem, csak valami egész olcsó jutalmat, amely nem teremthet, de nem is növelhet tehetségi tudatot, melynek kis aránya áldás és bűn a túltengése. És ez a kis arány nem volt elég erős, hogy odalökje az ifjút a tudomásvétel elé: Itt vagyok! Létezem! . . .

Megkövetlek szépen, Göbl László, kedves barátom, hogy mindezt itt rólad megírtam s taján belátom, hogy nem polgári becsület, amikor úgy, de úgy megígérted, hogy nem írom meg — a tehetséged, amely még ott feszül az iskolában szeptembertől júliusig, néha-néha ki-kidobogva az iskolai kötöttségek szürke felhomályában, mert egyelőre a színes álmok reménycsillanása, az akarások alátámasztó pillére ne elkelldjön újsághasábok közé, mint föfedezés. Én mégis megírtam, mert az érzésem, hogy kötelesség Göbl Lászlót előkaparni az elnyúlt konvenciók fullasztó homokszájkai alól, hogy kitágult kebelrel szívja a szabadharóppenést, és végre egy első nagy nekilendüléssel elindulhasson arra az útra, amelyre tehetsége vezérli.

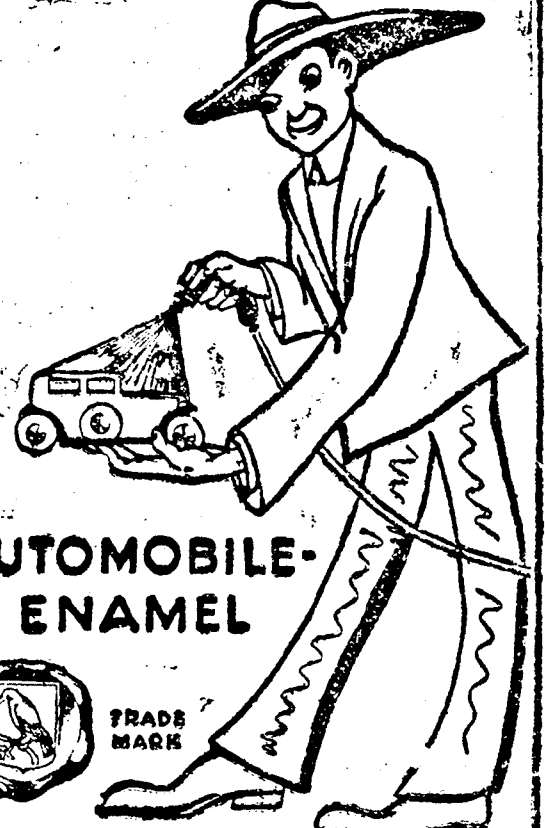
Göbl László, kitértam az elzárt szoba ablakszárnyait. Szeretném, hogy azt megérezzed, mennyi friss levegő suhant be az elrejtőzés hajlékába . . . Emberek, egy percet kérek, vagy kétőt, érdemes Göbl Lászlóra figyeljétek . . . (S.)

Művészet.

* Szintársulat Radnán. Elsőrendű aradi színeszekből szintársulat alakult, amely kedden este kezdte meg vendéglátását Radnán a Schaller-fele helyiségben. Többek között fellépnek Pallai Mancsi, Halász Ica, Harmath Jolán, Károly Klára, Borovszki Oszkár, Kallós József, Mészáros Béla, Rudas Bandi és még mások. A zenekart Csányi Mátyás karmester dirigálja. A kiváló erőkből összeállított társulat vendéglátása iránt nagy az érdeklődés.

K RAYER'S SPRITZLACK

Cellaetern

AUTOMOBILE-
ENAMEL

TRADE
MARK

Vezérképviselő Románia részére:

Egyesült Lack- és Festékáru Import Társaság

TIMISOARA,

Cetate, Str. Marasesti (Erzsébet-u) 9.

Az aradi Magyar Párt letárgyalta a szervezeti szabályzatot

A kiküldött bizottság az országos javaslatot tette magáévá.

(Arad, augusztus 20.) Ma délután 6 órákor ült össze az aradi Magyar Párt kiküldött bizottsága, amelyet a párt intézőbizottsága január 26-án megtartott ülésén megbízott azzal, hogy az országos szervezeti szabályzatot vizsgálja felül. Az ülést ma délután tartották meg dr. Széll Lajos elnöklete alatt s az ülésen Krenner Miklós dr., Nagy Sándor dr., Parecz Béla dr. és Takácsy Miklós vettek részt. A bizottság egyenkint vette elő a szabályzat egyes szakaszait, majd ugyanekkor tárgyalás alá vették Krenner Miklós dr. módosító javaslatát is és alapos megbeszélés után a központ tervezetét fogadták el. A kiküldött bizottság Barabás Béla dr. elnök hazatérése után az intézőbizottság elé terjeszti határozatát, amelyet az elfogadás után Clujra (Kolozsvárra) küld fel a központhoz.

Repülő-szerencsétlenség Clujon.

Lezuhant egy katonai repülőgép.

(Az Aradi Közlöny clujli tudósítójának telefonjelentése). Tegnap este hét órákor a szamosfalvi repülőtéren könnyebb repülő-szerencsétlenség történt. Radek főhadnagy egy mechanikus altiszt kíséretében felszállt és még csak 20 méter magasságba jutottak fel, amikor észrevették, hogy a gép elvesztette egyensúlyát. A főhadnagynak ügyes manővrírozással sikerült a gépet úgy kormányozni, hogy még a repülőtér sáma talaján érjen földet. A gép azonban teljesen összetört. A főhadnagynak semmi baja nem történt, míg a mechanikus kisebb zúzódásokat szenvedett.

H I R E K.

Álír Pázsity Bonaventura püspökségéről.

Egyes hírek szerint az aradi minorita rendfőnököt a sátmari püspök helyettesül szemelték ki.

(Arad, augusztus 20.) Bizonyos cluji (kolozsvári) hírforrások nyomán az a hír terjedt el, hogy a római szentszék a patriarchakori és gyengélkedő Boromissza Tibor sátmari püspök mellé koadjutort nevezett ki Pázsity Bonaventura, a nemrégiben kinevezett aradi minorita rendfőnök személyében cum

jure successionis, utódlási joggal. Érdeklődünk ezügyben illetékes körökben, ahol azt a felvilágosítást nyertük, hogy a hír, amely már körülbelül két évvel ezelőtt is szárnyra kelt, egyelőre minden alapot nélkülöz. A püspökség átére való mindennemű kinevezésről mindaddig szó sem lehet, míg a konkordátumi tárgyalások végső stádiumba nem jutnak.

— **Mária királyné Duca birtokán.** Bucarestből jelentik: Mária királyné Hohenlohe hercegnő kíséretében ma Maldarestibe utazott, Duca belügyminiszter birtokára. Ma délután Miklós herceg is elutazott a belügyminiszter birtokára.

— **Leltározzák Ferdinand király hagyatékát.** Bucarestből jelentik: Catunaenu táblabíró megkezdte Ferdinand király hagyatékának leltározását. Hlotu udvari miniszter képviselőiben Butulescu udvari adminisztrátor van jelen. A munkát Bucarestben kezdték meg.

— **Román-olasz kereskedelmi kamara.** Bucarestből jelentik: A minisztérium engedélyezte a román-olasz kereskedelmi kamarák működését.

— **Előléptetések az aradi vámhivatalnál.** Az aradi vámhivatalnál miniszteri rendelettel taxatorokká léptették elő Marcovici László és Tanasescu Antal tisztviselőket.

— **Kommunistavezér a hadbírótság előtt.** Bucarestből jelentik: A hadbírótság Boris Stefanov kommunistavezér perének tárgyalását augusztus 26-ra tűzte ki.

— **Leszállították a kenyér árát a fővárosban.** Bucarestből jelentik: A főváros tanácsa a barna kenyér árát 9 lejre szállította le kilogrammonként.

— **Buzát osztott az aradmegyei prefektúra.** Hirt adtunk arról, hogy a megye vezetősége buzát oszt szét a jégkárosultak között. A prefektúra ma három és fél vagon buzát vásárolt, amelyet még a mai nap folyamán szétosztott a halmágyi és sebesi járások lakossága között, miután ezeket érte a jégeső alkalmával a legnagyobb károsodás és ezen a vidéken fenyegetett a legjobban az inség. A megye egyébként folytatja az akciót a kárvallott lakosság felségélyezésére.

— **Eltörölték Magyarországon a hus forgalmi adóját.** Budapestről jelentik: A magyar hivatalos lap ma száma közli a pénzügyminiszter rendeletét, amelyben a hus forgalmi adóját eltörli.

— **Temesi főszolgabíró tragikus halála.** Megrendítő körülmények közt halt meg alig négy napi betegség után Selegean Virgil csakovai főszolgabíró. Emberszeretete okozta váratlan halálát. Négy nap előtt Csákován egy kisebb asszony a szabadban való fürdés közben alámerült a vízben, Selegean, aki a közelben volt, észrevette az asszony veszedelmes helyzetét és minden megmondás nélkül segítségére sietett. Utána ugrott a vízbe és a kényszerű fürdő végzetét jelentette. Még aznap magas láz fogta el, tüdőgyulladást kapott, amely a negyvenkét éves férfit néhány napi betegség után megölte. Selegean Virgil évek előtt a temesvári rendőrprefektúrán teljesített szolgálatot. Temetése holnap megy végbe.

— **Véres kommunista harcok Párisban.** Párisból jelentik: Tegnap este a kommunisták megtámadták egy csomó munkást, akik nem törődve a sztrájkutasítással, folytatták a földalatti villamos építkezését. A rendőrségnek sikerült szétverni a kommunistákat, akik közül 11 súlyosan megsebesült. Több munkást letartóztaltak.

— **Aradi cégek adófelelőssége.** A timisoarai (temesvári) ítéletablánál a következő aradi cégek adófelelősségi ügye kerül szeptember 28-án tárgyalás alá: Dombora László, Pollák Lipót, „Nova” nyersanyag rt., Takács Mihály, „Flora” ijkőrgyár, Holländer Emil, Polichrom és a Fabrica Vopsele. Október 15-én a következő adóügyét tárgyalják: Domány János, Kirschmann Márkus, Pálfi Valentin, Molnár Miksa, Weiszberger Sándor, Lichtig Alice és Rosenberg Sándor.

— **Házasság.** Deutsch Piri és Goldstein Lajos ma délután 5 órakor tartják esküvőjüket az ort. templom udvarán.

— **Eljegyzés.** Ozv. Tóth Pálné leánya, Aranka, Pancota és Enner Rezső kereskedő Budapest, jegyesek.

— **Rejtélyes gyilkosság.** Cernautból jelentik: Rejtélyes gyilkosság történt tegnap a storojinet megyei Banila község mellett fekvő Hilge erdőben. Az erdő mellett lakott az ottani fűrésztelep vezetője, Horu S. családjával együtt. Tegnap reggel egy erdőőr látogatta meg a közszeretben álló tisztviselőt. Beszélgetés közben hirtelen fegyverdörrenés hallatszott és a nyitott ablakon keresztül egy golyó repült be, amely mellén találta Horut. A fűrésztelep vezetője összeesett és egy óra múlva belehalt sérülésébe. A csendőrség megindította a nyomozást a rejtélyes gyilkosság felderítésére. A háztól körülbelül 50 lépésnyire friss lábnyomot fedeztek fel, amely valószínűleg a gyilkosé. A fűrésztelep tulajdonosa — az Adelsberger-cég — 25.000 lej jutalmat tűzött ki annak, aki kézrekeríti a gyilkost, aki után nagy apparátussal folyik a nyomozás.

— **Felhívás a volt hadifoglyokhoz.** Mai számunkban ismertettük azt az érdekes akciót, amely a volt hadifoglyok ünnepélyes tömörítését célozza. Erre vonatkozólag ma közöljük a mozgalom megindítójának hozzánk intézett levelét, amely így hangzik: Hadifoglyóságomban a volt amerikai Y. M. C. A. (Keresztény Ifjak Egyesülete) vladivosztoki főtitkársága mentette meg a nikolszki uszurisztika táborát és tette koncentrációs táborra, úgy, hogy a Szibériában szétosztottan élő és Omszkig a különböző táborokban őrzött hadifoglyok transzportjai ide lettek irányítva és innen lettek szállítva hajón haza. Körülbelül 9000 magyar hadifogly jött ezen az úton haza. A Y. M. C. A. munkáját a táborban Rev. W. Techwisen titkár kezdte meg és szervezte meg oly erkölcsi erővel és üzleti alapon, hogy az ő neve fogalommal lett. Szive hozza őt hozzánk, volt hadifoglyokhoz. A volt hadifoglyok szeretetüket és hálájukat csak úgy róhatják le vele szemben, ha mindannyian felsereglünk őt üdvözölni. Terv: Budapestén és 3-4 vidéki városban előadást tartani, lehetőleg úgy, hogy az utódállamok területéről is feljöhessenek legalább egy napra az érdekelt hadifoglyok. A találkozás biztosítására felkérem volt hadifogly bajtársaimat, hogy nevüket, állásukat, pontos lakcímüket velem közölni szíveskedjenek. Kovács Arthur miniszteri számtanácsos, Budapest, V., Országház-tér, 11., V. em., 536.

— **Az iskolabeiratások az 1927-28. tanévre az összes állami óvodákban, elemi- és ismételőiskolákban szeptember hó 1-10-ig délután 8-11-ig, délután 2-4 óráig lesznek.** Az oktatás kötelező lévén, minden szülő tartozik ezeken a napokon gyermekeikkel az illetékes körzeti iskolában az iskola igazgatójánál beiratás végett jelentkezni és pedig: az 5-7 éveseket az óvodákba, a 7-16 éveseket az elemi iskolákba és a 16-18 éveseket az ismételő iskolákba kell beiratni. Szeptember hó 14-én lesz az iskolaév ünnepélyes megnyitása, a tanulóknak a saját templomukba való kísérése a Veni Sancte szertartásra és esetleg az iskola felszentelése. Szeptember hó 15-én kezdődik a rendestanítás.

— **Beteg asszony tragikus halála.** A santanai csendőrség ma jelentette az ügyészségnek, hogy az ottani állomás közelében egy idős asszony holttestére akadtak. A vizsgálat megállapította, hogy Reta Anna szivbajban szenvedő 92 éves asszony, aki a töltés mellett összeesett és meghalt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **Halálozás.** Oana Péterné szül. Domanczyk Julia életének 30. évében elhunyt. Temetése: 21-én délután 4 órakor lesz a fejső-temető halottasházából.

— **A Maros halottja.** Capronca község csendőrsége jelentette az aradi ügyészségnek, hogy Maros kivette Buchter Etel zádorlaci születésű leány holttestét, akiről megállapították, hogy fürdés közben fulladt a Marosba.

— **Székelési zavarok, bégörccs, puffadás, gyomorzsédülés, izgalmi állapotok, szividegesség, félelemérzés, bódultság és általános rosszullét esetén a természetes Ferenc József keserűvizet a gyomor és bélsatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést okoz.** Az évszázad legkiválóbb orvosai a Ferenc József vizet úgy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazták. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszertüzletekben.

— **A német kisebbségek megoszlása az egyes országokban.** Az európai nagyhatalmak közül Németország van közvetlenül érdekelve a kisebbségi kérdésben, mivel szinte minden államban élnek kisebbségi sorban élő németek. Az európai országok közül Németország és Ausztria német államalakulatok, a többi országokban a német lakosság eloszlása a legutóbbi statisztika szerint a következő; az első szám az összlakosság, a második a németek számát jelenti. Dánia 3,300.000, 40.000; Észtország 1,100.000, 30.000; Lettország 1,900.000, 58.000; Litvánia 2,000.000, 31.000; Memel 130.000, 100.000; Lengyelország 27,000.000, 1,500.000; Európai Oroszország 95,000.000, 1,000.000; Ázsiai Oroszország 35,000.000, 1,500.000; Csehszlovákia 13,000.000, 3,350.000; Románia 16,500.000, 800.000; Jugoszlávia 12,000.000, 750.000; Olaszország 39,000.000, 225.000; Magyarország 8,000.000, 550.000. Ezen országok közül kulturális és nemzeti szempontból Észtországban, Lettországban és Magyarországon rendelkeznek a németek a legnagyobb szabadsággal.

— **A Magyar Zenei Hírlap augusztusi számának vézércikke folytatja Ságody Otmár zenetanárnak érdekes fejtegetéseit a felvetett témáról: vajon kell-e a magyar nóták szerzőjének zenei tanultság? — Hosszabb cikk foglalkozik behatóan a modern filmzenével. — A versrovat báró Nyáry Albert poétikus költeményét közli. — Zenei, színházi, rádióhírek, beszámoló a zenei újdonságokról teszik változatossá a lap szöveges részét. — A kottamelléklet Manchen Mariska egy bájos gyermekdalát. — Dr. Sándor Jenő Teleky Sándor versére írt hangulatos parasztnótáját, Jatzkó Rezső és Adorján László „Pintyőke” című operettjének slágerszámát: „A nyár, a nyár...” kezdetű keringőt és ifj. Babrik Jánosnak gitárra írt szerzeményét tartalmazza. Előfizetési ára: egész évre 15 P., félévre 8 P., negyedévre 4 P., egyes szám ára 1.50 P. Előfizetéseket elfogad Klökner Ede zeneműkereskedés Budapest, VIII., József-körut 11.**

Ha operáció nélkül akar megszabadulni aranyeres panaszaitól, akkor használjon: HAEMORSANT. 8480

GYERMEKKOCSIK
legfinomabb kivitelben, gyári áron. Mindennemű javítást legolcsóbban. **Gyermekcsiki** Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 38. (Széchenyi malom mellett.)

— Budapest idegenforgalmi és utazásvállalkozási r. t. kombinált szelvényfüzetet bocsátott ki, amely a Pestre utazó idegeneknek 80 pengő letétele ellenében 3 napos pesti tartózkodásra messzemenő kedvezményeket nyújt. A fenti szelvények birtokosai magyar vizumot fél díjjal kapnak, a magyar határtól Pestig elsőbb vonatoszályon jeggyel magasabb osztályon utazhatnak, hasonló kedvezményben részesülnek a dunai gőzöskön utazók. A szelvény két díjmentes elsőosztályú fürdőre jogosít, a Gellért vagy a Széchenyi fürdőkben. Budapest tiz elsőosztályú szállodájában háromnapos teljes ellátást biztosít. Továbbá a színházakban 20—25 százalékos árengedményt nyújt, feljogosít az érkezéskor és induláskor az állomásról a szállóba és vissza egy-egy autó igénybevételére. A nagyobb pesti áruházak a szelvény bemutatásakor leszállított árákkal szolgálnak stb.

— Az Erdélyi Futár ma ismét megjelent szenzációs tartalommal. Közleményeiből kiemeljük: Miért vette meg a Magyar Párt a Keleti Újságot és miért szűnt meg az Újság? Hogy mondatták le Jakabffy Elemért? Mese Szana Zsigmondról és Biller Irénről. Élet-halál harc az aradi primári szék körül. Moson tábornok közbenjárta Tarnóczy Lajos érdekében című cikkeket. Ára 12 lej.

— Szerencséhez és vagyonhoz a legkönnyebben úgy juthat, ha résztvesz az osztrák osztálysorsjáték főhúzásain, 750.000 Schillinget = ca 20 millió Leit tesz ki a főnyeremény. Valamint további 42.500 nyeremény 500.000 Sch., 250.000 Sch., 100.000 Sch., 75.000 Sch. stb. stb értékben. Össz-nyereményérték 9.517.000 Sch.=240 millió Lei. Húzások 1927. szeptember 13—15 és október 10—november 17-ig. Sorsjegyek az összes fenti húzásokra: Egész Sch. 160=Lei 4000, fél Sch. 80=Lei 2000, negyed Sch. 40=Lei 1000, fél Sch. 20=Lei 500. Rendeljen azonnal a közismert „Glücksfirma Schwaben & Co.“ Wien, I. Reichsratstrasse 11. A sorsjegy értékét kérjük postautalványon beküldeni. Minden rendelést postafordultával azonnal végrehajtunk. A húzások szigorú állami ellenőrzés mellett történnek.

— Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Temetkezési Csoportja értesíti tagjait, hogy özv. Halász Józsefné 955. sz. és özv. Luczay Jánosné 1779. sz. tagjainak elhalálozása folytán a 113-ik szelvényig vált esedékessé a fizetés. Egyben tudatja tagjaival, hogy fizetések az új irodahelyiségben, Str. Bratianu 18. sz., az Iparosotthon épületében is eszközölhetők.

— Kézműárkereskedők figyelmébe! Külföldi cég keres oly aradi kézműárkereskedőt, ki hajlandó volna készpénzfizetés ellenében, a hirdető cég romániai üzletfeleit, jó minőségű vászonnal ellátni. Ajánlatokat a kiadóhivatalban megtudható címre kérünk, lehetőleg azonnal.

— Gyári alkalmazottak temetkezési egyesület vezetősége felkéri az „A” csoportbeli tagjait, hogy tagkönyvecskéiket rendes évi ellenőrzés végett f. hó 19-től kezdve, délután 5—7 óráig a hivatalos helyiségben, Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) mutassák be. Ell. bizottság.

— H. Sziklay Gizit táncosnő, tánciskoláját kezdők és haladók részére szeptember hó 1-én a Strada Cercetasilor 7., (Szent Pál-uccai) tánctermben megkezdli. Külön gyermek (baba)-kolonok, 4 éves kortól kezdve. Magánórák megbeszélések szerint. Kolonokban tanítva lesznek a legújabb modern táncok: Bananas-Slid, Heerbie-Jeebics, New-Blues, New-Black bottom, Charleston 1927. Beiratkozás és bővebb felvilágosítás lakásán, Strada Cercetasilor 7.

PREMIER! PREMIER!
Bajtárshűség.
 Életkép. 8 nagy felv. Főszerepben:
 Brota Reinwald és Carl de Vogt Ezt megelőzi
5.7.10 órákor.
vasárnap
Ó a Lunaparkban
 megvetté vizláték Harold Loyddal és Fatty mint mentő

Jön! FITI vagy az élő Jön!
 24-től divatlap. —: Vizláték. szardétól

— A timisoarai zsidó középiskolában az 1927—28 iskolai évre a belratások 1927. szeptember hó 1—6-ig történnek. Az összes iskolák, névszerint a 8 osztályos fiulceum, a 4 osztályú leánygimnázium és a 4 osztályú felső kereskedelmi iskola nyilvános joguak, vagyis a tanulók saját intézeti tanáraik előtt vizsgáznak és államérvényes bizonyítványokat kapnak. Az épülő internátus az 1927—28. tanév folyamán előreláthatólag meg fog nyitni. Bővebb felvilágosítással (válaszbélyeg) szolgál az igazgatóság.

Kereskedőnaggyűlés Aradon.

Arad csatlakozása az erdélyi kereskedőszövetséghez.

(Arad, augusztus 20.) Ismeretes az a mozgalom, amely a legutóbbi hetekben indult meg és amelynek az a célja, hogy Erdély kereskedő-egyesületeit a közös érdekek védelmére egy szövetségbe tömörítse. A mozgalom szervezőinek megkeresésére az Aradi Kereskedelmi Egyesület ez évi augusztus hó 28-án, vasárnap délelőtt 10 órakor, az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében nagygyűlést tart, amelyen részt vesznek a

— Mittermüller József zenetanár szeptember 1-én kezdi zongora- és gordonka tanítását Piata Avram Iancu 21. sz. a.

— Előadás az Iparosotthonban a bélyeg-törvényről. Vasárnap, e hó 21-én, délelőtt fél 11 órakor dr. Falus Lajos, az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara titkára, előadást tart az Iparosotthonban a kisiparosok könyvvezetési kötelezettségéről.

— Thèmes Béla tánciskoláját kezdők és haladók részére megnyitja szeptember 1-én, a városligeti lövölde tánctermben. Taníttatnak az idei összes táncudonságok.

mozgalom szervezői, Kun Richárd, a Temesvári Kereskedők Egyesületének elnöke és dr. Fried János, a Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok főtitkára is. A nagygyűlés a szövetséghez való csatlakozáson felül foglalkozni fog a spekulatív törvény elleni állásfoglalással és a hitelezési kinövések orvoslásával. A testület a maga tagjait ezuton hívja meg a jelentős tárgyú nagygyűlésre.

Nagyszabású agrárviassaélések Doljban.

Két agronom bűnös manipulációi. — Pénzért osztogatott földbirtokok. — Amikor a földekből palota épül.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-tudósítójának távirata.) A Dimineata tegnapi és mai számában nagyszabású agrárviassaélést leplez le Doljban. Manolescu és Enachescu ottani agronomok a parasztoktól nagy összegeket zsaroltak ki és ennek ellenében több és jobb földet juttattak az illetőknek. Azoktól azonban, akik nem adtak továbbra is pénzt nekik, visszavették az odaadott földet.

Az agronomok es különösen Manolescu agronom mindenkinek adott földet, akár volt igényjogosultsága, akár nem, ha pénzt kapott tőle és így történhetett, hogy néhány esztendő alatt palotát építettett. A leplezés hallatlan feltűnést keltett és Argetoianu miniszter haladéktalanul elrendelte a viassaélésekkel vádolt agronomok ellen a legszigorubb vizsgálatot. Ezzel egyidejűleg a parasztok a dolji ügyészség is feljelentést tettek az agronomok ellen.

A miniszter hivatalos nyilatkozatot is adott ki a dolji panama ügyében és kijelentette, hogy a legerélyesebb módon fog eljárni azok ellen, akikre viassaélések bizonyulnak be.

A nagy apparátussal folyó vizsgálatnak egy igen érdekes eseménye van. A Dimineata leküldte Doljba munkatársát, hogy helyszíni riportot készítsen. A parasztok azt hitték, hogy az újságíró személyében az ügy kivizsgálására küldött vezérfelügyelő érkezett meg és ennek csakhamar híre terjedt a környéken. Nemsokára jelentkezett az inspektornak vélt újságírónál Manolescu agronom egyik büntársa, Burghelia Viktor is, aki arra kérte az „inspektor“-t, huzza őt ki a bajból és ennek ellenében részletes vallomást tett az agronom viassaéléseiről. A bediktált adatokat Burghelia alá is írta és ezt a vallomást — persze — most csatolták a miniszterium vizsgálati aktáihoz.

Fényképek! Gyermek- és portré-fülvételek, nagyítások, pasztel és aquarel képek művészi kivitelben készülnek
Nagy Géza fényképész műtermében Arad, Bul. Reg. Mária 8., földszint, megyeházzal szemben. 1081

Agrárpanamák Timisoarán.

Felfüggesztették a timisoarai és Jimbollai agronomot.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) Szenzációs vizsgálat indult meg a timisoarai és Jimbollai mezőgazdasági hivatalok ellen, a melyeknek vezetőit Mihalescu C. földművelésügyi tanácsost és Belutianu Jimbollai kerületi agronomot felfüggesztették állásukból. Mihalescu tanácsos ellen már működése elején számos panasz merült fel, hogy viassaélési hivatali hatalmával. Végre Brudariu Adrian timisoarai ügyvéd a bizonyítékok egész halmazát gyűjtötte össze és Bucarestbe utazott, ahol személyes kihallgatást kért Argetoianu földművelésügyi minisztertől. Az ügyvéd előadta

Mihalescu viassaéléseit és bemutatta bizonyítékait, amelynek nyomán a miniszter azonnali vizsgálatot rendelt el Mihalescu tanácsos és a vele együttműködő Belutianu Jimbollai agronom ellen. A vizsgálatot Marculescu Vasile földművelésügyi vezérigazgató folytatta le, azonban a vizsgálat tartama alatt mindkét vádlott beteget jelentett. A vezérigazgató ennek dacára megkezdte a vizsgálatot és ennek során máris oly terhelő adatokat talált, hogy kérte a miniszteriumtól a két vádlott felfüggesztését. A miniszter ezt táviratiag el is rendelte.

A vizsgálatnál kapcsolatban ma dében a vezérigazgató megjelent Mihalescu hivatalában Safirescu vizsgálóbíróval, aki lepecsételte a Wertheim-Kasszát és azokat a szekrényeket, amelyek hivatalos iratokat tartalmaznak. Ugyanekkor a miniszterium Ciufec Virgil mezőgazdasági tanácsost rendelte ki a felfüggesztett Mihalescu helyébe. A vizsgálat még folyik és az érdekeltek általános érdeklődéssel várják annak végső eredményét.

ŐSZI DIVATLAPOK Sándor Ferenc

könyvtárában Arad, megyeházzal szemben

Megegyezés Románia és Jugoszlávia között.

Rendezik a szerb bánati román iskolák ügyét.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata). A bánati román iskolák ügyében a megegyezést az Adeverul szerint Emandi belgrádi román követ és Marinkovics jugoszláv külügyminiszter kötötték meg. A megegyezés szerint bármely bánati községben felállíthatnak nemzeti iskolát, ahol legalább 20 ro-

mán, illetve szerb gyermek van. Az iskolákat az állam tartja fenn és előadási nyelvük a gyermekek anyanyelve, kivéve bizonyos tárgyakat, amelyeket az állam nyelven kell tanítani. Egyházi kérdésekben nem lehetett semmit sem elintézni, mert a jugoszláv alkotmány kifejezetten megtilt minden erre vonatkozó megegyezést.

Hétfőn éjjel kivégzik az olasz anarchistákat

Mindennemű intervenció sikertelennek látszik a halálítélet végrehajtásának megakadályozására.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Óriási szenzációt és izgalmat keltett az egész világon az a hír, — amelyről már beszámoltunk — hogy Massachusetts állam legfelsőbb törvényszéke elutasította Sacco és Vanzetti védőinek kérelmét a revízióra vonatkozólag és így a kivégzés hétfőn hajnalban megtörténik. A kivégzés nem villanyáram, hanem kötél által történik. A hír annál nagyobb meglepetést keltett, mert a történetek után mindenki biztosra vette, hogy a két halálraítelt ügyében el fogják rendelni az újrafelvételt.

A bosztoni jelentések szerint Sacco nyugodtan fogadta a legfelsőbb bíróság halálos ítéletét, Vanzetti azonban örjögött és komoly elmezavar tünetei mutatkoznak rajta. Mindkettőjüket már visszazárlították a siralomházba. Vanzetti nővére egyébként Newyorkba érkezett és ma tovább utazott Boston felé, ahol felkeresi Fuller kormányzót és kegyelmet kér öccse számára. Az egyik védő pedig Washingtonba utazott, hogy a legfelsőbb bíróság ítéletének megsemmisítéséről tárgyaljon. Az akció tehát még mindig folyik a két halálraítelt megmentésére. Thayer bírónál még egyszer kifogást terjesztettek be az ítélet ellen, ennek azonban semmiféle gyakorlati jelentősége nincsen. Ugyancsak felebbezést nyújtottak be a legfelsőbb szövetségi bíróságnál, amely azonban

mindig óvakodott attól, hogy az egyes államok felebbezési bíróságainak ítéletét megsemmisítse és így nem várható az ügyben kedvező fordulat. Hír szerint a kivégzés a hétfőről keddre virradó éjszakán történik meg.

A Sacco és Vanzetti védelmére alakult bizottság nevében két hölgy Olaszországba érkezett, hogy megkíséreljék az utolsó közbenjárást a pápánál és Mussolininál. Itt sem várható azonban semmi eredmény. A washingtoni jelentések szerint a portugál ügyvivő felkérte a külügyi hivatalt, hogy továbbítsa Coolidge elnöknek Portugália elnökének jegyzékét, amelyben a Sacco és Vanzettivel együtt halálraítelt Madeiro számára kegyelmet kér. A portugál jegyzék kifejti, hogy Portugáliában ismeretlen a halálbüntetés és ezért Madeiro kivégzése rossz benyomást keltene. Megjegyezte még a memorandum, hogy Portugália számos állammal kötött szerződést, amelynek alapján portugál alattvalót nem lehet kivégezni. A külügyi hivatal válaszképpen közölte, hogy a jegyzéket eljuttatták az elnökhöz. Kijelentették azonban, hogy az Unio ilyen szerződést nem kötött Portugáliával és a külföldiek az amerikai büntető perrendtartás alá tartoznak Amerikában és semmiféle különös bánásmódra nem tarthatnak igényt.

Az orosz egyház a szovjet mellett.

Moszkvából jelentik: Az ortodox egyház vezetőkollégiuma a napokban feltűnést keltő határozatot hozott. A határozatban először foglal állást a szovjet mellett, amennyiben arra szólítja fel a hívőket, hogy lojális magatartást tanúsítsanak a szovjettel szemben és azzal fenyegeti meg azokat, akik szovjetellenes magatartást tanúsítanak, hogy kizárja őket az egyház kebeléből. A határozat nagy feltűnést keltett politikai körökben.

tartást tanúsítsanak a szovjettel szemben és azzal fenyegeti meg azokat, akik szovjetellenes magatartást tanúsítanak, hogy kizárja őket az egyház kebeléből. A határozat nagy feltűnést keltett politikai körökben.

Csoda tartja izgalomban

egy regáti község lakosságát.

Buzauból jelentik: A tömegszuggerációknak jellegzetes esete történt a Buzau város melletti Smeinei községben. El ebben a községben egy fiú, aki vakon született és egy éjszaka azt álmodta, hogy világtalan szeméit a községtől két kilométernyire levő Calmatuiul nevű patakban megmosta, amitől aztán meggyógyult. A fiú másnap elmesélte álmát szüleinek, akik siettek őt a patakhoz vinni, amelynek vizével megmosták a szeméit. Itt aztán a történet elhajlik a fantasztikumba. A környékbeli lakosság között az a hír terjedt el, hogy a vak fiú a csodás víz hatása révén tényleg visszanyerte szemvilágát és azóta úgy lát, mint minden más ember.

A hír óriási módon hatott a környék összes betegeire, akik nagy csoportokban kezdtek meg a zarándoklást a csodatevő helyhez. Sánták, vakok, mindenféle más testi fogyatékossgal megvert emberek pohárral, kösséggel, vödörrel a kezükben özömlenek a patakhoz, amelynek vizéből szent áhitattal merítenek. A torlódás néhány napon belül oly veszé-

delmessé vált, hogy a csendőrségnek rendfenntartó szolgálatot kellett szerveznie.

Egy hírlapíró kiutazott Smeienibe és ott azt tapasztalta, hogy a tömegre átragadt szuggerációs erő néhány esetben tényleg művelt olyan eseteket, amelyek a nép előtt csodának látszanak. Tényleg meggyógyultak egyesek, de azok is inkább a gyógyulásba vetett hatalmas hit, mint maga a víz hatása által. A falu lelkésze Ghendie páspótnak jelentést tett a tömegszuggerációról és abban néhány különös gyógyulási esetet is felment

Apolloban ma, vasárnaptól premier:

**A hazáért
vagy a kempő.**

Izgalmas
dráma 8 felv.

Bemutatja
London bombázását a Zeppelinek által.

Az előadások 5. 7 és 10-ker. Körvétel helyárak.

Az ébrenlét világbajnoka.

Manapság már alig van az életnek olyan területe, ahol a rekordok ne versenyezzenek egymással abban, hogy az emberi fizikum teljesítmőképességének maximumát kihasználják. De még a megszokott farcsasági rekordok között is feltűnik az a rekord, amelyet San Antonióban állított fel egy biztosítási ügynök. Ő az ébrenlét világrekordját teremtette meg, amennyiben egyfolytában 150 órásszat maradt ébren, és nem avett semmit.

Éjjel egy barátja örködött mellette, aki álmodón ráta és csipkedte, ha el akart aludni. Végül is sikerült megnyernie azt az ezerdoláros fogadást, mely arra volt kötve, ha sikerül 150 órát ébren maradnia. Mikor azonban a sikeres kísérletnek híre elterjedt, sokan akadtak, akik megirigyelték a biztosítási ügynök dicsőségét. Igen sok kívánság érkezett hozzá, amelyben szeretlen bajnokok mérközni akarnak vele az ébrenlét művészetében. A mai gondokkal telt világban egyébként nagyon is lehetséges, hogy titokban és fogadás nélkül már néhányan megdöntötték ezt a nagy hűhóval felállított világrekordot.

Mozi.

Ben-Hur.

A Fanamet-cég szezonsláger-bemutatóinak során előadták az aradi Erzsébet-mozgóban.

(Arad, augusztus 20.) Faust finom poézise, Strogoff Mihály regényes érdekessége, Metropolis technikai pompája a film fejlődésének történetében külön-külön fejezetet alkotnak. A Ben-Hur lezárja az összes lapokat és a film-művészet haladása terén egyedülálló ékként ragyog. Nagy szó ez, hisz ha visszaidézzük a három legutolsó filmsláger emlékeit: mily csodálatot arattak mind külön. Két és fél óráig tartó pergetése a Ben-Hurnak azonban szertefoszlalt mindent és elmondhatja velünk a jelzők ephiteton ornansait róla.

Nem lehet kiemelni részletekben, hogy mi jó: rendezés, színészi munka, fényhatások, díszletezés! Az összhang a fontos, az a hallatlanul gyönyörű. Igyekezünk a filmből egyes jeleneteket, mint a legkiemelkedőbbeket megjegyezni. Lehetetlen az egyenkénti válogatás: Bethlehem csillaga, Jézus születése, a római gályák, a tengeri csata, a kocsiverseny, mind-mind abban a tökéletességben rögződnek elénk, ahol csak ámulat van és csodálat. Színesek összeválogatása, művészileg és külsőre nézve a legszerencsésebb. Mindenütt a művészet párosul a szépséggel és a rendezői intenciók pontos betartásával. Ami nagyon fontos, mert az az óramű-pontosság vonul végig a precizitást és egyöntetűséget követelő jeleneteken, ami döntő sikert aratóan nyomban kiviláglik is. Színes felvételek csillogása képviseli a látványosságot és a kocsiverseny az izgalmakat. Finom lelkületre vall, hogy a krisztusi jelenetknél, hol áldást terjesztő, hol gyógyulást simogató kéz, hol pedig kereszt árulja el a kifejező erőt.

Fred Niblo a rendező neve, aki ha csak ezzel a filmmel dicsekedne egyedül, akkor is benne lenne a film-művészet aranykönyvében. Fred Niblo azonban nagykonceptiójú művészetének nem horizontját szánta ezt a filmcsodát és így tehetsége még nagyobb alkotást is fog kitermelni. Ramon Novarro (Ben-Hur) alakjából csak úgy sugárzik a tetterő és mindama művészi alkotás, amely tulcsap az olcsó bonviván-allűrökön. Mac. Mc. Avoy (Eszter) női törekénysége, Betty Bronson (Madonna), valóban madonna-szerű szépsége, Claire M. Dovel (Ben-Hur édesanyja) belénkhasító anyai fájdalma, Carmel Myers (Iras) érzékisége, Francis X. Bushman (Messala) hivalkodó gögje, megjátszáikkal egyaránt a művészet szintjén állanak. Kathleen Key (Tirzah), Nigel de Bruhier (Simonide), Mitchel Lewis (Ilderim sejk), Frank Carrier (Arrius), Wintel Hall (József), a többi főbb szerepek kiváló alakítói.

A film felirataival nincs különösebb baj. Igyekeznek hangsúlyos aláfestést adni a jelenetek néma voltának. — Méltán büszkesége a fiatalosan fejlődő aradi Erzsébet-mozgósínháznak, hogy Brasov után a világalakítás először mára került. (s.)

KÖZGAZDASÁG.

Folytonosan fejelik a forgalmiadótörvényt.

A pénzügyminisztérium legújabb rendelete a forgalmiadótörvény végrehajtására. — Azok a kézműiparosok, akiknek nincs nyílt üzletük és anyagraktárak, nem kötelesek forgalmiadót fizetni.

(A rad. aug. 20.) Az aradi pénzügyigazgatóság a mai napon rendeletet kapott a pénzügyminisztériumtól, amely megint a forgalmi adó kivételére vonatkozóan közöl utasításokat. A legfrissebb rendelkezés intézkedései a következők: Fényképezők és cinkogratások forgalmi adó fizetési kötelezettség alá esnek. Ebben a tekintetben azonban kistermelőknek minősítettek, ami azt jelenti, hogy nem kötelesek registru specialt vezetni, hanem forgalmi átalányukat évenként a rendes adókövető bizottságok vetik ki, ezidén pedig a múlt évi forgalmi adót fizetik.

Gyógyszerészek a receptura után nem fizetnek forgalmi adót, ellenben ha laboratóriumuk van és speciális gyógyszerészeti, vagy kozmetikai különlegességeket állítanak elő, amelyeket készletben, dobozokban, vagy tubusokban hoznak forgalomba, ezután forgalmi adót kötelesek fizetni.

Az eddigi rendelkezések szerint javítási munkáknál a javított tárgy összértékének 20 százaléka után kellett forgalmi adót fizetni. Az új rendelet megváltoztatja ezt az intézkedést és ezután csak a javításért fizetett összeg 20 százaléka után kell a forgalmi adót fizetni.

Azok az iparosok, akik nyílt üzlettel nem rendelkeznek, készáru nem árusítanak és új munkát csak megrendelésre s a megrendelő anyagából készítenek, nem esnek forgalmi adó kötelezettsége alá.

Azok, akik ékszerek és egyéb tárgyak készítésével foglalkoznak, minden esetben kötelesek forgalmi- és luxusadót fizetni.

A forgalmi adótörvény végrehajtásánál kiadott jegyzékben az adómentes tárgyak között nem voltak felsorolva az orvosi műszerek. Az új

rendelet ezt kijavítja, ezután sem a fémekből, sem a fayencából készült orvosi műszerek után nem kell forgalmi adót fizetni.

A rendelet felelme, hogy igen sok panasz történt kettős adóztatás miatt, továbbá amiatt, hogy exportárúk után is kirótták az egyszázalékos forgalmi adót, holott ez csak belföldi fogyasztásban eladásra kerülő árúk után kötelező. A pénzügyminisztérium felhívja a pénzügyi közegeket, hogy vigyázzanak, nehogy kettős forgalmi adóval való megterhelés történjen és exportra kerülő árúk után ne nőjék ki az egyszázalékos forgalmi adót. A rendelet végül szabályozza a registru specialt vezetését. Eszerint a belföldi termelőknek a registru specialt olyanképpen kell vezetniük, hogy abban pontosan áttekinthető legyen, hogy mennyi a naponkénti és mennyi a havi termelés. A regiszterben fel kell tüntetni a termelt áru mennyiségét, ennek nemét, minőségét, ki kell tüntetni továbbá azt is, hogy a termelt áruból mennyi kerül belföldön eladásra és mennyi külföldi kivitelre. Az árut a vámtarifa minősítése szerint kell feltüntetni, minthogy az átlagárak megállapítása is ezen az alapon történik.

Ezek a főbb intézkedések az új rendelethez, a mely már körülbelül tízedik fejelet az eredeti törvénynek és végrehajtási utasításnak. Emellett változik, hogy még újabb módosításokra is lesz szükség. Az illetékes minisztériumok ennek a törvénynek a tipikus példáján végre beláthatnak, hogy mennyire célnavezetőbb volna, ha az egyes gazdasági törvények meghozása előtt meghallgatnák az érdekelteket és a gyakorlati élet embereit és ennek alapján hoznák meg a törvényeket, nem pedig, hogy először zárt irodákban kieszenek egy törvényjavaslatot, amely a gyakorlati életben mindenképpen tarthatatlannak bizonyul és utána csak elfoldozni kell.

Ezt a hatalmas modern palotát a Berkovitz & Fils-csoport, melynek élén Ely Berkovitz, Bucuresti egyik leggazdagabb tőkése áll, vásárolta meg 55 millió lejért.

= Nagyarányu fizetéseképtelenség Erdélyben. Sibiu-ból (Nagyszebenből) jelentik: Az erdélyi közgazdasági élet nagy eseménye, hogy az egyik legnagyobb sibiui (nagyszebeni) cég, a Gustav Herbert & Co. vasszakmai üzlet tulajdonosai bejelentették hitelezőiknek fizetéseképtelenségüket. A gazdasági krízis és forgalom hiányán kívül a magas összegű kamattételeket sorolják fel a fizetéseképtelenség okául. A cég bejelentése szerint az aktívák összege 5,543,927 lej, amelyben az áruaktár 4,090,920 lej értékkel van felvéve és bennfoglaltatik 600,000 lej értékű részvény, melyről maguk a bejelentők elismerik, hogy értéküket vesztették. Ezzel szemben a passzívák 5,797,704 lej. Szakmai körökben, de különösen Nagyszebenben akció van a cég ügyeinek rendezésére olyképpen, hogy a főhitelezők, a Bodonkredit-anstalt Nagyszeben és Ludvig Gerber által választott bizottság vezetése alá helyezték a céget, melyet tovább vezetnének és záros határidő alatt rendeznék a cég ügyeit. A bevételek kétharmadát befizetik a banknak, egyharmadát a folyó kiadások fedezésére és újabb beruházásokra fordítanak. A hitelezők nagyrésze az ajánlatot el is fogadta.

= A külföldről érkező postacsomagok hiteke. Az aradi kereskedelmi és iparkamara tudomására hozza az érdekelteket, hogy a pénzügyminisztérium rendelkezése értelmében a külföldről légi úton, vasúton, autókamionokon, vagy bármely más módon szállított 5 kilogramm súlyig terjedő postacsomagok a fővöben nem szolgáltatnak ki címzeteknek mindaddig, amíg a külföldi postacsomagok tarifájában megszabott postal illetékeket le nem fizetik a helyi postahivatalnál.

ERZSÉBET MOZGO.

Műs. vasárnap d. u. 1/4, 1/2, 1/8 és 1/10 kor. Műs. nap, hétfőn utoljára 1/2 és este 1/10 kor.

DAGFIN.

Az idény egyik legcsodásabb filmjének, eredeti San-Martini felvételek. Rendezte: Joe May. Főszereplők: Paul Richter, Paul Wegener és Margalla Albiel. (Itt magán a világ leghíresebb szereplőivel.) Felkelti a „Hindu álmek”-et. Keddiől Florensi hegedű. Conrad Veldt-ai. Szép idő csatlós az esti előadások a kerthelyiségben.

= Coghivatali hír. Az aradi törvényszék közli, hogy az aradi Grundmann és Öri Zoltán vasárugyár r.-t. Öri Zoltán kiválása folytán cégét Grundmann vasárugyár r.-t.-re változtatta.

= Eladott aradi ingatlanok, Maczal Márta eladta a Str. Nieu Filipescu 15. sz. házat 350.000 lejért Aconiu Vasile és nejeének. — Redi Dezsőné eladta a Str. I. L. Caragiale 12. sz. házat 540.000 lejért kiskorú Bolyos Tibor és Ernőnek. — Stakó Valentin eladta a Mikály-uccai telket 10.000 lejért Gál Antal és nejeének. — Alpha kémiai gyár eladott az Alsómarospart utcában egy telket 30.000 lejért Markó Pálnak. — Ugyanaz ugyanott egy telket 18.000 lejért Roman Iosif és nejeének, ugyanaz ugyanott egy telket 30.000 lejért Dumitru és nejeének, ugyanaz ugyanott egy telket 28.000 lejért Szabó Károly a társának, ugyan az ugyanott egy telket 24.000 lejért Boar Ioan és nejeének. — Kraemer József eladta Str. Episcopul Cierogara 9. sz. házat 350.000 lejért Badalk Gyulának. — Bartha András eladta Gál, Új-ucsa telket 15.000 lejért Ivanov Mladon és nejeének.

= A legújabb évekhez készítését ismerteti a „Növényvédelem és Kertészet” most megjelent száma. Rámutat a szilva hullásának okára, kimerítően foglalkozik a csávázás kérdésével, a kis gyümölcsfaiskálák berendezésével, a gyümölcsfák szemés után való feltámasztásával, az egyszerű szőlőültvények feltámasztásával, a málna fűszerezésével, az alma szilvásával, a gyümölcsfák ágának elszáradásával, a szamócá ültetésével és trágyázásával, a trágya elválasztásával, a helyes trágyázással. Dúsán illusztrált cikkben ismerteti a különböző ömörözés módjait, közli a méltos haljaitását, az ibolya szaporítását, a csiszáshatású üvegnyomozását stb. stb. Az érdekes kiállítású szaklapokból „Növényvédelem” kiadónak (Budapest, VIII., Rákóczi-ut 51. IV. 5.) egy tizen díjtalanul küld e lapra való hívatkózással hivatásnyomat.

Zürichben 3.19.50 a lej.

Helyi valutaárak. (Augusztus hó 20.)
Kifizetések: Berlin 39.15, Amsterdam 66, Newyork 164.25, London 801.50, Páris 6.46, Milánó 9, Prága 4.88, Budapest 28.70, Zágráb 2.89, Bécs 23.20, Zürich 31.70. — Áru: Márka 39, Newyork 163, London 790, Páris 6.50, Milánó 9, Prága 4.85, Budapest 28.70, Zágráb 2.85, Bécs 23.20, Zürich 31.20. — Pénz: Márka 38, dollár 161, angol font 780, francia frank 6.30, olasz lira 8.50, cseh korona 4.75, pengő 28.20, dinár 2.75, osztrák schilling 20, svájci frank 30.50. Irányzat: Klissé szilárd.

Bucuresti-i tőzsdézárás. (Augusztus hó 20.)
Kifizetések: Páris 6.40, Berlin 38.77, London 793, Newyork 163, Milánó 8.90, Zürich 31.75, Prága 4.83.50, Bécs 22.97. — Valuták: Napoleon 665, német márka 38.60, leva 1.24, török lira 0.81, angol font 790, francia frank 6.50, svájci frank 31.75, olasz lira 9.10, drachma 2.10, dinár 2.93, dollár 161.75, lengyel zloty 18.50, osztrák schilling 23.30, pengő 28.60, cseh korona 4.88.

Zürichi tőzsdényitás. (Augusztus hó 20.)
Berlin 123.45, Amsterdam 207.85, Newyork 518.62.50, London 2521.37.50, Páris 20.33, Milánó 28.26, Prága 15.39, Budapest 90.55, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.19.50, Varsó 58, Bécs 73.07.50.

Zürichi tőzsdézárás elmaradt.

= Szanálták Ghica herceg bukott bankját. Bucurestiből jelentik: A hat évvel ezelőtt öngyilkossá lett Ghica herceg bankját, a Banca Natiuneit, a liberális bankok együttese szanálta. A bank akkori veszteségeit az a nagyarányú lejspekuláció okozta, amelyet a párisi kontremínörök húsítottak meg. A Banca Natiunei a középbankok sorába degradálódott. Legnagyobb aktíváját a királyi palotával szemben épült hatemeletes bankpalota alkot-

Bulyovszky-uccai
leánynevelőintézet és internátus
Budapest, VI., Bulyovszky-u. 10. Tel. 971-98.
Legkiválóbb továbbképzés, kitűnő irodalmi és művészeti oktatás. Az általános műveltség gondos kiigazítása. — Olvasmányok szakszerű irányítása. — Öltudatos nevelés. Idegen nyelvek, zené, sportok stb. Középsikolai oktatás (gimnázium licium.) Előrerendű ellátás, méretekelt díjak!
Bentlakók, félbentlakók, bejárók.
Propaganda kold: **Dr. Förstner Gyuláné** igazgató

Vizsgálat

a volt profektus autóhalála ügyében

Csalatiból jelentik: Megirtuk Tatovici volt profektus, Mihalescu galati-i polgármester, felesége és kislánya autóbalasétát a galati-i országúton. Tatovici, mint ismeretes, meghalt, Mihalescu polgármester állapota pedig mind súlyosabbá válik, úgy, hogy orvosai nem bíznak a felépülésében, míg a többiek gyógyulóban vannak. Az autóbalasét ügyében vizsgálat indult meg, amely megállapította, hogy az autóbalasét úgy keletkezett, hogy a volánnál ülő polgármester hátrahéztett akkor, amikor a gép a legnagyobb sebességgel ment, ugyanakkor a hátsó gummi megrepedt és a kocsit balra letért az országútról. A polgármester ekkor elvesztette lélekjelenlétét és oly hirtelenül akarta a nagy sebességgel száguldo gépet visszavezetni az országútra, hogy az felfordult.

„PUCHER” cserépkályha és takaréktűzhely raktára
Arad, Piata Avram Ianou (Szabadság-tér) 3.
Legszébb kivitelű bel- és külföldi cserépkályhák és takaréktűzhelyek. —: Mindennemű kályhás munkálatok u. m. átrakások, javítások, falburkolatok elvállaltatnak.
Szives pártfogást kér: **Stein Mórné.**

Mielőtt kályhaszükségletét beszerezné tekintse meg raktáramat Arad, Bel. Reg. Ferd 63/65 (Dongl-ház), és takaréktűzhelyek leszállított áron szereshetők be. Átrakások, javítások, falburkolások és minden az árkába végtelenül a legpontosabban végeztetnek. Szíves pártfogást kér: SZERB ANTAL kályhász-mester

ahol „PUCHER“ cserépkályhák | **Lelépés nélkül kiadó**

két 2 szobás konyhás tágas uccai lakás. Egyik szoba üzletnek átalakítható. — Vendéglőnek, kelmefestőnek stb. vállalatnak alkalmasak ugyan külön, mint együttesen. Arad, Calea Radnei 40.

Magyar tanítók az iskolapadban.

Ma fejeződött be kétszáz kisebbségi tanító szüneti tanfolyama. — Iorga Miklós üdvözlője a kisebbségi tanerőknek. — Augusztus végén lesznek a képzítő vizsgák.

(Az Aradi Közlöny bucsuéstől tudósítójának távirata.) Az elmúlt évek szokásaihoz híven a kisebbségi tanítók és tanítónők az idén is megkapták a szokásos szüneti ajándékot: miniszteri rendeletre a nyári pihenés helyett a regát egyes városaiban román tanfolyamokon kellett résztvenniük. Nagy rajokban indultak Erdélyből és a Bánságból a kisebbségi tanerők az ökirályságba és például magában a festői szépségű vidék közepén fekvő Campulungban százkilencvenhat kisebbségi tanerő vett részt a kurzuson.

A tanfolyam július 12-én kezdődött és má augusztus 20-án ért véget. Nem nyaralás és nem mulatság a tanfolyamon való részvétel. A meglett koru tanítók és tanítónők majdnem egész napon ott szorongtak a szűk iskolapadokon, akár odahaza a tanítványaik. A tanítás reggel félnyolckor kezdődött már és megszakítás nélkül déli félegyig tartott. Félnegykor már ismét ott kellett ülni az iskolapadban esti félhélig. Azonban este nyolc órától tizig is voltak még órák. Naponta tiz órán keresztül ott kellett ülni az iskolában a nagy hőségben.

Az augusztus 20-iki tanfolyamzárás után most pár napi szünetet következnek. De a tanfolyamot vezető igazgató már előre figyelmezteti a hallgatókat, hogy ezt a szünetet jó lesz felhasználni arra, hogy a tanultakat elismételjék, mert bizony a vizsga igen szigorú lesz. A vizsgák román nyelvből, irodalomból, történelemből, alkotmánytamból és földrajzból lesznek és augusztus 25-től 30-ig tartanak. Az előjelek után ítélve bizony kilátások vannak a bukásra, pedig sok van a tanítók között itt olyan, aki előzetesen már jelesen tette le a román vizsgát.

Derűs és kedves napjuk volt a Campulungban levő magyar és német kisebbségi tanerőknek augusztus 17-ike, amikor a nagy tudományú Iorga Miklós tartott hozzájuk beszédet. Iorga a Valeni de Mumte községben levő szabadegyetem százötven hallgatójával Cam-

pulungon keresztül Branra utazott. A kirándulás célja volt, hogy megtekintsék a keresztes vitézek idejéből származó remekszép bráni királyi kastélyt. Campulung lakossága nagy lelkesedéssel fogadta Iorga Miklóst. A fogadtatásban résztvettek kisebbségi tanerők is. A prefektus üdvözlő beszéde után a kisebbségi tanerők énekkara kardalt adott elő, majd egy magyar tanítónő rövid román beszéd kíséretében csokrot adott át Iorgának, aki válaszában többek között ezeket mondotta:

— Uraim és hölgyeim, jól esik nekem, hogy a régi királyság földjén kisebbségi tanítók üdvözölnek. Fontos jelensége van a tanfolyamnak, melyen önök résztvesznek, mert nemcsak az állam nyelvét tanulják meg, hanem itt tartózkodásuk lelkileg is közelebb hozza önöket a fajrománokhoz, viszont ezeknek is alkalmuk van megismerni az önök gondolkodását, jellemét. A hazának a kisebbségek munkájára szüksége van, mert az önök munkája értékes. Ezzel a munkálkodással és az egyetértéssel nagyban elősegítik az állam boldogulását. Azzal a jóleső érzéssel, mely engem elfogott, mikor önök engem a regátban üdvözöltek, köszönöm meg önöknek a fogadtatást és kívánom, hogy itt itthon és testvérek között érezzék magukat.

Iorga szavait nemcsak a kisebbségi tanerők, hanem a nagyszámban jelenvolt campulungi előkelőségek is erősen megélték.

SPORT

○ Kehrling Béla, a kitűnő nemzetközi teniszjátékos Aradon. Ritka és magas színvonalú sporteseményben lesz része augusztus 25-én Aradváros sportkedvelő közönségének. A Hellas Sport Club vezetőségének ugyanis sikerült az ezidőszerint a cluji (kolozsvári) és oradeai (nagyváradi) nemzetközi versenyeken résztvevő Kehrling Bélát, Magyarország és Balás Ivánt, Jugoszlávia többszörös teniszbajno-

kát, — ez utóbbit egyébként Arad közönségének az utóbbi években már néhányszor alkalma volt Aradon játszani látni — egy itt tartandó bemutató mérkőzésre megnyerni. Kehrling Bélára még bizonyára sokan emlékeznek, amikor mintegy 15 évvel ezelőtt egy aradi versenyen résztvett. Kehrling már abban az időben is a legjobb magyar játékos volt, azonban még távolról sem képviselte azt a magas klasszist, mint ma. Most Európa tiz legjobb játékosai közé küzdötte fel magát s az utolsó esztendőkből állandó meghívott vendége a wimbledoni versenyeknek, ahol minden esztendőben a világ legjobb játékosai gyűlnek össze. Kehrling hatalmas serviceiról és smash-eiről, bámulatosan precíz és gyors volley játékaról legnagyobb ellenfelei is mindenkor a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak és így Arad sportot kedvelő közönségének igazán elsőrangú sportélvezetben lesz része. A bemutató mérkőzés, amely a Hellas pályán kerül lebonyolításra, a következő számokból áll: Férfi egyes: Kehrling—dr. Luppú és Balás—Dörner között. Férfi páros: Kehrling—Balás és dr. Luppú—Dörner párok között. A játékok délután 5 órakor kezdődnek.

○ Barátságos footballmérkőzés az AAC-pályán. Vasárnap, i. hó 21-én az AMTE és AAC katonajátékosaival megerősödve barátságos mérkőzést játszik. Előtte Hazena. Helyárak: 80, 60, 40, 35, 25 és 15 lej.

○ A magyar hölgyuszó bajnokság döntője. Budapestről jelentik: Tegnap este folyt le a Császárfürdőben a kétizben holtversennyel végződött százméteres hölgyuszó bajnokság döntője. Első Sipos Manci lett 1 perc, 22,6 másodperccel, második Stieber Lotti 1 perc 22,8 másodperccel.

Mulatság.

— Augusztus 28-án lesz az aradi nyomdászok jótékony célú kertünnepélye Aradul-nour (Ujaradon) a Kornett-féle vendéglőben.

KAVIAR A LEGJOBB HETILAP!

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.
Cenzura Prefectura Judetului.

INGYEN KAP

minden vevő eregen vagy delain maradékot, aki augusztus 31-ig a

„RECORD“

dívatáruházában vásárol. Arad, Str. Eminescu 15. (Deák Ferenc-ucca). 4381

Szeptember hó 1-re bérbe kiadó

1—5 szobás lakások, butorozott szobák, mindenféle üzlethelyiségek, kocsimák, 1—2 és 3 osztályú vendéglők, lakással és fűszerüzletek berendezéssel, vagy anélkül. Ugyszintén gártelepek és 20 m. hosszú műhelyhelyiségek a város minden részén. Továbbá 1—2 és 3 szobás, kertes magánházak bérbe kiadók és azonnal elfoglalhatók. — Végül olcsó magánházak, 1—3 emeletes 12—20 szobalékos jövedelmező bérházak. Hegyalfán szőlők lakóházakkal. Malmok, gépek, mindenféle butorok részletesítésre nagyon sürögösen eladók. — Kizárólagos megbízott:

ifj. Kovács ügynökség
Str. Take Ionescu No 2. volt Sárosi és Batthyány-u. sarok. 4297

I. rendű mangolica faj tenyészkánok,
köztenyésztésre kiválóan alkalmas, eladók. 4376

Holländer Testvérek Germiu.

Uri családnál

(okl. mérnök) igazi otthonra talál 1—2 jó családból való 4342 középiskolai tanuló

teljes ellátással, szeretetteljes, megbízható felügyelettel. **BRANT NORBERT** BUDAPEST, V., Váci-ut 10. (Nyugatinál.)

Ki akar érettségizni? Középiskolai összefogott magánvizsgálatokra és érettségire, teljes anyagi felelősség mellett előkészít Galgóczy Magántanfolyam Budapest, VIII., Mária Terézia-tér három.

Női harisnya azsurok cakkos szálú és „NIXE“ cérna fától Lej 145.— Pamut harisnya 24.— Lejtől! Cérna harisnya erős, tartós 65.— Lejtől! Selyem harisnya 85.— Selyem harisnya szürü erős és tartós Lej 128.— Póru és gyermek dívat harisnyák, zoknik és patent harisnyák! Kesztyűk! Női reform nadrág mosó L. 68.— Cérna L. minca. L. 240.— Csiptéké őrítési választékban Str. Eminescu 13

Balogh Dávid

Saját készítésű cserépkályhák, kandallók és takaréktűzhelyek, állandóan raktáron minden kivitelben. Javítások és átalakítási munkák jutányos áron szakmunkásokkal végeztetnek. —: Műhely, telep- és mintaraktár: Arad, Str. Cuza Voda (Tőkölly-Imre-u.) No. 50. 1398

Központhoz közelfekvő

3—4 szobás modern lakást, kerttel, keresünk.

Medgyesi Bank aradi fiókja Strada Horia (Széchenyi-u.) 1. sz.

Uj daráló malom

liszt finomságura öröl mindennemű gabonát 30 lejért métermázsanként. Szíves pártfogást kér:

Kormon Gyula Arad, Str. Mărășești 71. (Kossuth-ucca). 3852

Bogyó A.

agyagáru- és kályhagyára Arad.

1398

«««« Vicben »»»»
„A ROKA“ vezet.

ŐRIZKEDJÜNK

az ártalmas arokenedcsók használatától, mert ezek rettenetes rombolást visznek véghez az arcon. A világ legszebb és legelőkelőbb főúri hölgyei a **Földes Margit Crémet** használgák, mert zsirtalan, ártalmatlan és rögtön szépít.

Bankkölcsonöket

18831
18831
házakra, földekre, vagy egyéb ingatlanokra, 10,000 lejtől, 1 millió lejig betáblázás mellett folyósítottak.

HAASZ ALBERT Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. sz.

A volt Szabadság-tér közelében

háromszobás

fürdőszobás magánház olcsón eladó. Megbízott Györfly „Mures“ Irodája Arad Str. Unirel 13. 15296

Használt ólom

megvételre kerestetik.

Terézia Felter

kozmetikai intézete. —: Arcmasszage, olcsó bérletben, hajszálak végleges eltávolítása, mindennemű szépséghibák kezelése. Str. Eminescu 6., Mezzain 5. 3618

Négyszobás,

fürdőszobás, elsőemeleti lakás - lelépés nélkül - esetleg két részre osztva kiadó. Arad, Calea Radnei No. 40.

Nr. 12.762—1927.

PUBLICATIUNE.

Se aduce la cunoastinta generala, ca imobilele locuibile proprietatea Primariei devenite libere in baza Art 30 a Legii pentru prelungirea contractelor de inchiriere...

Data licitatiei publice se fixeaza pe ziua de 10. Octombrie 1927. ora 10 dimineata, si va avea loc in fața Comisiunii de licitatie...

Conditiiunile de inchiriere sunt puse la vedere publica in Camera Nr. 104. a Primariei in fiecare zi de lucru sub orele oficiale.

Imobilele care formeaza obiectul licitatiei publice sunt urmatoarele:

- 1. Locuinta de 3 camere si dependinte din Palatul teatral tinuta de prezent in chirie de catre dl. Dr. Sugar Eugen. (Nr. 11095—1927.)
2. Locuinta de 5 camere si dependinte din Palatul teatral tinuta de prezent in chirie de catre dl. Schwartz Adolf. (Nr. 11254—1927.)
3. Locuinta de 5 camere si dependinte din Palatul teatral tinuta de prezent in chirie de dl. Eisner Alexandru. (Nr. 11819—1927.)
4. Locuinta de 5 camere si dependinte din Palatul teatral tinuta de prezent in chirie de catre domnul Schwartz Herman. (Nr. 11255—1927.)
5. Locuinta de 2 camere si dependinte din Palatul teatral tinuta de prezent in chirie de catre dl. Dombrađi Eugen. (Nr. 10339—1927.)
6. Locuinta de 1 camera si dependinte din Palatul teatral tinuta de prezent in chirie de catre Dna Dr. Ropala Emilia. (Nr. 11121.)

II.

La data de 11. Octombrie 1927.

Locuintele proprietatea Municipiului din Piata Stefan cel Mare Nr. 3. tinute de prezent in chirie de catre Dna Vád. Fehér Mihailu, dl. Sontag Antoniu, Dna Vád. Kóbi. Stefan, Dl. Bertus Ladislau, Dl. Vácian Ilie, Dl. Láng Iosif, Dna Schmidt Adam si Dl. Dvoracek Engelbert.

III.

La data de 12. Octombrie 1927.

Locuintele proprietatea Municipiului din Calea Victoriei Nr. 1. tinuta in chirie de prezent de Dl. Tencklinger Iosif, din Str. Vacaresti Nr. 15. tinuta in chirie de catre Dl. Dorosvici Ioan, locuinta din Calea Aurel Vlaicu Nr. 30. tinuta de prezent in chirie de catre Dl. Sárba Gavrilá si locuinta tot din acelaș numer tinuta in chirie de catre Dl. Andreica Dimitrie, precum si locuinta din Piata Cetatei-veche tinuta in chirie de Dl. Filip Augustin.

IV.

La data de 13. Octombrie 1927.

Locuintele proprietatea Municipiului din colonia muncitoreasca (Gai) 41 (patruzeceșuana) la numer tinute in chirie de catre Dnii Fegverneki Francisc, Hegedús Ioan, Dna Kottler Alexandra, Vád. Veres Alexandru, Moroz Iosif, Kádár Francisc, Oltean Petru, Varga Ioan, Szabó Stefan, Venczel Mihailu, Rédei Antoniu, Vád. Sipos Antoniu, Bóro Pavel, Tóth Stefan, Armatzky Costa Rác Stefan, Vád. Tarsin Jiva, Chișeran George, Ferencsi Ilie, Zelenák George, Varga Stefan, Czabai Ioan, Vajda Francisc, Bak Carol, Vád. Czahei Mihailu, Szabadei Adam, Méhes Mihailu, Mészáros Nándor, Szabó Iosif, Neșin George, Kurucz Iosif, Ruzsaka Nagy Antoniu, Mészáros Mihail si Surina Ioan. (Restul de 7 case sunt inchiriate angajaților comunali.) 4379

Arad la 18. August 1927.

Primar: Secretar comunal
Dr. Angel. V. Dircea.

Elsőrendű, modern ebédloberendezés eladó. Arad, Bulevardul Carol 37., II. 14. Értékezni 2—4 óráig lehet. 4889

Házasság

csak akkor boldog, ha butorait „ARTA“ Butoriparnál szerzi be Arad, Str. Eminescu (Deák F.u) 20-22.

Magánház, négyszobás, gyümölcsös kerttel, előnyös fizetési feltételek mellett eladó. Értékelődni Gyermek kórház portásánál.

Jóforgalmu mozilhoz társat keresek

100.000 lejjel. Pénza biztosítva lenne. Választ „Biztos jövő“ jelégére az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 4339

Biztosítóintézet keres fötörén kétszobás irodahelyiséget. Ugyanott biztosítási szakmában jártas irodakísaszonny felvétetik. Cim Rudolf Mosse hirdetőben. 10482

Olcso házeladások!

Városháza közelében szép ház, 5 szobás, fürdőszobás, azonnal elfoglalható lakással. Belváros központján 7 szobás magánház parkirozott udvarral, kerttel. Belvárosban villaszert magánház 3 szobás, fürdőszobás lakással 375.000 lejiért. Színház közelében legszebb magánház 4 parkettás szobás, fürdőszobás, elfoglalható lakással, parkirozott udvarral 600 ezer lejiért. Legszebb magánház 5 szobás, fürdőszobás lakással, parkirozott udvarral, kerttel 750.000 lejiért ELADÓK. Megbizott: Haász Albert irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Fereac-u.) 12. sz.

Szunyog nélküli nyarat

a FLIT készítményének köszönhető.

A nyári napok kellemesek, de elégséges néhány szunyog, hogy azt elviselhetetlenné tegye. Bizzon a FLIT készítményében, megszabadítja a nem kívánt kellemetlenkedőktől.

Tökéletes fojékony rovarirtószert!

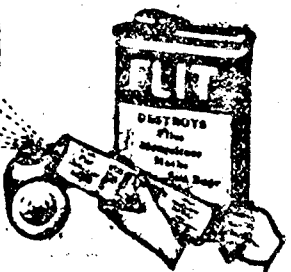
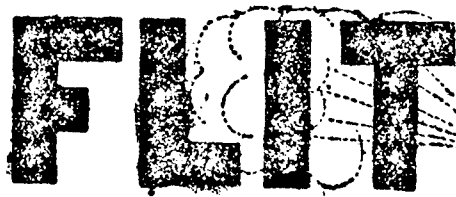
A FLIT a hármasz entomológusok és vegyészek áradhatatlan kutatásának példátlan eredménye. Mint a legkiválóbb tudományos vegyszer pár perc alatt elpusztítja a legkiválóbb, legcsinosabb rovarokat

ugymint legyet, szunyogot, poloskát, svábbogarat, hangyát és bolhát valamint azek lárváit és petéit. A szaga kellemes, alkalmazása pedig a leggyakoribb, hálá a FLIT pompás szórókészülékének. Nem hágy foltot

Kapható az összes drogeriákban, gyógyszerárakban, festéküzletekben, gyarmatárú kereskedésekben és minden nagyobb vaskereskedésben.

Kizárólagos vezérképviselő:

DROGHERIE STANDARD, BUCURESTI, 2. Strada Zovilor.

ELPUSZTIT: legyet, szunyogot, poloskát, melyt hangyát, bolhát és minden rovar.

Sárga tubus, fekete sávos áthuzattal.

Előnyös házcseré!

Jól jövedelmező üzletes szarokház magánhássért, vagy kisebb bérházért (magánlakásokkal) elcsereztetik. Az esetleges különbözet, hosszabb időre is kedvező kamattal mellett, kölcsönkép hagyaték. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4208

TELEFON: 111. Uj és használt TELEFON: 111. IRÓGÉPEK prima amerikai márkák: „Underwood“, „Royal“, „Remington“ stb. olcsók és jók eladása kedvező részletfizetéssel is. Javitása, karbantartása és újjáalakítása románia legnagyobb és legmodernebbül berendezett javítóhelye! Költségtelen havi díj ellenében! SZEGFÜ-ül ARAD, a főpostával szemben Str. Braştanu II.

Keresse fel BUDAPEST-et A Duna királynőjét! Magyarország fővárosát A gyógyfürdők városát! BUDAPEST híres a Duna mentén voltaképp Europa leg-... SZÁLLODAK: 1. Gyógyfürdők: Szt. Gellért Szálló, Szt. Margitfürdő, Szt. Lukács-fürdő Gyógyfürdő. 2. A Duna-mentén: Boleto, Carlton, Danapalota (Szt) Hungaria. 3. A Belváros közepén: Asztoria, Emsébet kávéház, Pannónia, Vadaskert. 4. Az üzleti városrész központjában: Britania, Continental, Metropol, Pallas Royal. 5. Budán: Bellevue, Napianadó, Szentegyházi Nagyszálló. 6. A Keleti pályaudvar közelében: Kocsisor, Imperial, Park Jászai téren. 7. A Nyugati pályaudvar közelében: Irtván Krály, London, Maris. Díjtalan utasbiztosítással együtt BUDAPEST, SZÉKESFŐVÁROS IDEGENFORGALMI HIVATALA Budapest, V., Deák F. ucca 2. szám, mely minden tekintetben a legnagyobb előkelőséggel áll rendelkezésére az utazóknak.

Szőnyegek, függönyök, sezlontakarók, ágy- és asztalterítők, matracgradil, butorkelme nagy választékban „MERCANTIL“ divatruházban (ezelőtt Pick Ernő és Társa) Arad, Bul. Regina Maria No. 18.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lel. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszhélvéggel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

BOLDOGSÁG jelígre levele van az Aradi Közlöny kiadójában. 4388

CICUSKÁM! Iri hol vagy, sokat gondolok rád. Szerető Sanyikád. 4391

HAJNALLÁS és hajjörpa ellen legjobb az **EGGER-PETROL**. Kapható minden gyógyszerárban és üregueriában. 3 91

HÁZASSÁG.

EGYEDÜLÁLLÓ, intelligens, 46 éves hivatalnok 18-25.000 lej havi jövedelemmel házasság céljából keres vagyos nőt 26-40 év közöttit. Levelöket „Boldogság” jelígre az Aradi Közlöny kiadójába kér. 4209

FÉRJHEZADNÁM fiatal asszonyka hugomat szolid, izraelita 30-40 év körüli férfihez, ki beösiülne, hozomány 500.000 lei, ingatlan. Választ „Saját ház” jelígre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4340

ALKALMAZÁS.

KIFUTÓ fiu bankba azonnaira felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4370

PERFEKT román, német gyors és gépíró levelező, bankba felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4371

FÜSZERSZAKMÁBAN többévi irodai gyakorlattal rendelkező komoly nő pénz tárnoknői állást keres. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4372

GYORS és GÉPIRÓ, nő vagy férfi, ki vevőkkel is foglalkozna, előkelő iparvállalathoz kerestetik. Nyelvtudás, illetélen szükséges. Ajánlatokat referenciákkal Rudolf Mossehoz kérünk. 10432

IPAROSOK, kiskereskedők, újonnan elrendelt üzleti könyveinek vezetésére olcsón vállalkozom. Avarfi József, Arad, Calea Saguna 121. (Varjassy Lajos.) 850

IDŐSEBB, szakképzett textil és rövid-áru szexéd állását változtatná, esetleg utazói állást is elfogad. „Szerény igényű” jelígre az Aradi Közlöny kiadójába továbbít. 4341

KIFUTÓLEANY azonnaira felvétetik Salgónánál Arad, Strada Consistoriului (Batthyány-u.) 12. I. em. jobb. 1000

IDŐSEBB urileány, aki háztartás minden ágában jártas háziasszonyi állást keres szeptember 1-re vidéki urcsaládnál esetleg pusztai háztartásban, aki fehérmű javítást, varrást vállalja. Cim Györfy „Mures” irodájában. 15297

SZOBALÉANYT 16 bizonyítvánnyal keresek. Ransburgné, Str. Románului (Zrinyi-uca) 9. 4360

TISZTESSÉGES kifutó fiut azonnaira felvesz Sándor Ferenc könyvkereskedése. 1200

NAGYOBB KIFUTÓ FIU 16 fizetéssel azonnaira felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1300

CSECSEMŐ mellé megbízható nő keresetk. Dr. Köves László, Str. Popa Georgea 8. 4394

ELLÁTÁS.

KÉT leányka az iskolaév kezdetétől uri családnál elhelyezést talál teljes ellátásra, zongorahasználattal. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4338

OKTATÁS.

Tanárnök szeptemberben megkezdendő külföldön vizsgázó elemi és középiskolai tanulókat taníthat. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4808

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró- és szabásati tanfolyam, az esti órákban is. Arad, Str. Eminescu 6. 6934

Pótvizsgákra

franciából nagyon olcsón biztos sikerrel előkészítők 4828
Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

VÉTEL ÉS ELADÁS.

EGY jókarban levő IRÓGÉP elutazás miatt olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4386

RÖVID zongora — tanulásra alkalmas — 10.000 leiért eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4373

TEGLA!

Ajánljunk I. osztályú nagy- és kis méretű falazótéglát és oszerepet gyártelepünkön vagonba rakva, helyben kívánatra helyszínről szállítva, a legolcsóbb napi árban. BRAUN GUSZTÁV téglagyára
Telefon 171. és 185.

KÉT drb. cementcserép készítő gép vasból, 1500 préselt vaslemezrel olcsón eladó. Cim Hochstadt Dezső. Dej. 4357

ARADI IPAR ÉS NÉPBANK

Meghívás.

Az Aradi Ipar és Népbank tisztelt részvényeseit 1927. évi augusztus hó 31-én délután 5 órakor az intézet tanácstermében tartandó

rendkívüli közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívom.

TARGYSOROZAT:

1. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
2. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok lemondása és a felmentvények megadása iránti határozathozatal.
3. Kilenc igazgatósági tag megválasztása három évre.
4. Öt felügyelő-bizottsági tag megválasztása három évre.
5. A részvénytársaság fennállása vagy feloszlása és ezzel kapcsolatos teendők iránti határozathozatal.
6. Esetleges indítványok az alapszabályok 67-ik §-a értelmében. Azon részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni, s szavazatukat érvényesíteni óhajtják, felkéretnek, hogy az alapszabályok 62-ik §-a értelmében részvényeiket 1. évi augusztus hó 30-ig az intézet főpénztáránál elismervény ellenében letenni sziveskedjenek. Az alapszabályok 61-ik §-a értelmében szavazatképes részvényesnek csak az tekinthető, kinek részvénye a közgyűlés megtartása előtt legalább 3 hónal az intézeti részvénykönyvben saját nevére beiktatva van.

Arad, 1927. augusztus 4.

SZALAY KÁROLY, s. k. elnökgazgató.

4363

Ventilátor készülékek, zseblámpák, Dura elemek legolcsóbban

VARGA & ROSENFELD

villamossági vállalatnál ARAD, Központi szálló mellett.
Csillár raktár! Telefon 80.

INGATLAN.

MAGÁNHÁZ kladó szeptember 1-re. Cim Ujmikelaka, Str. Mihai Viteazul 15. 4348

Eladó 90.000 lejt jövedelmező ház 450.000 lejtért, 100 ezer lejt teherrel.

Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4377

ELADÓ vagy bérbeadó egy gazdasági épülettel. Bővebben Str. V. Babes (Kiss Ernő) No. 9. 4374

Eladó évi 120.000 lejt jövedelmező

uj ház 700.000 lejtért, 200.000 lejt teherrel. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4878

ÜZLETEK.

JÖLJÖVEDELMEZŐ. Erdélyre kiterjedő gyár és üzlethez saját házában 3-400.000 lejtért társat keresek. lehet nő is. Cim az Aradi Közlöny kiadójába kérem. 4319

KÜLÖNFÉLÉK.

ELVESZETT Lolo névre hallgató 4 hónapos szuka foxterier, nyakán fekete folt és pora része félig fekete. Megta'ál illő jutalomban részesül. Értéstitést Bul. Reg. Maria 22., I. em. 10432

Könyvszekrény, divány, más butorok eladók. Strada George Lazár 6.

Megtekinthetők d.e. 10-12, d. u. 5-7.

Házasság céljából

olyan keresztény nőt keresek, aki az élethez csalódot és a stüledés után van, szeretne megállni az uton és a jobbtra visszaérni. Választ „Nem bánja meg” jelígre az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalába kérek. 4869

Szülőtkeresők

figyelmébe!

A hegyalja legszebb részén jégverésmentes szőlők, kólával, felszereléssel; vilák; nyaralók olcsón eladók. Megbizott: Haász Albert Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 12. 16647

Rendkívüli alkalom!

Eladó egy Buick-

automobil

garantált kitűnő állapotban, 6 cylinderes, 5 üléses, osaknem teljesen új. Érdeklődni és megtekinteni lehet Arad, vámhivatalban. 4367

Árvagyermek

nevelését, háztartását, vállalom, vagy más gános urhölgyhöz ajánlok, jó bizonyítványokkal. Örv. Tusz Pálné Str. General Coanda (Borona-u.) 28. szám. 4383

Egy leánykat ellátásra,

nagyobb leányokat tovább-

képzésre e vállalat

Özv. Öry Ferencné Bul. Reg. Ferdinand 54.

Nincs oly ügy, vagy megbízás, melyet garantált sikerrel el ne intézne Bucarestiben

KÜNSTLER VIZUMIRODA

Arad, Bul. Regina Maria 22. :- Dácia szállóval szemben. :- Telefon 86.